

Taxa postală plătită în num. No. 224.716 929.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 10. Telefon: 9-77. Előfizetési árak: Havonta 110, negyedévre 320, fél-évre 600, egészévre 1200 lej. Külföldre: Havonta 1, negyedévre 3, fél-évre 6, egészévre 10 dollár. Hirdetések díjszabás szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi és bánáti zsidóság egyetlen napilapja. Célunk utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Bérmentelen leveleket nem fogadunk el. Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jámor F. Bukaresti szerkesztő: Hátszegi Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 31.

Csütörtök, 1932. JUN. 23.

5992. ÉV. SZÁVAN 19. XV. ÉV. 139. SZÁM

Erdély, Bánát, Körösvidék és Máramaros zsidó választóihoz!

Chaplin tervez — a világválság végez

Aki egyszer látta őt a filmen, sohasem felejtí el. Esetlen mozdulataiban, hajuzában, toprongyos nadrágjában és fura szakettjében több humort rejteget, mint Mark Twain összes művei.

Pedig azt mondják róla, hogy az életben nagyon szomorú alak. Mint minden igazi bohóc, a lelke mélyén tragédiákat hordoz.

Chaplin tragédiája a nőkel kapcsolatos. A humor nagymestere nem szerencsés a nők körül, mert a nők nem szeretik azokat a férfiakat, akik megnevettetik őket.

Mindez azonban a lapok művészet rovatába és nem vezércikkbe való. Valami egészen más, még pedig rendkívüli körülmény az, amelyik Chaplint ezuttal vezércikk-témává avatja.

Egy newyorki tudósítás szerint Chaplin, a humorista, a szédítő lélekmélységek fölött imbolygó clown, tervezetet készített a világválság megoldására és a pénz megmentésére.

Szenzációsabb hír, mintha arról olvasnánk, hogy Herriot Lausanneban a Pagen nyakába borult és egyetlen gesztussal elengedte az összes jóvátételeket.

A világtörténelem és a gazdaságtan történelme ugyanis nem ismer példát arra, hogy egy színész elméleti közgazdaságtannal foglalkozott volna, vagy pláne a világválságot próbálta volna megoldani.

Ugy látszik azonban, hogy Chaplin nemcsak a vásznon, hanem a magánéletében is nagy humorista.

Mert csak egy igazi, vérbeli humorista engedheti meg magának azt a luxust, hogy egyetlen tervezettel szanalni próbálja a világnak azt a kétségbeesett helyzetét, melyet hivatásos bölcsői és vezetői zudítottak rá.

Chaplin tervezete valószínűleg abból az elvből indul ki, hogy Európa és Amerika ugynevezett komoly emberei már bebizonyították, hogy semmit sem tudnak, kivéve a rontás és rombolás művét.

Hátha egy groteszk ötlettel, a humor isteni erejével neki fog sikerülni az, ami eddig a komolyaknak, helyesebben az alkomojyoknak nem sikerült?

Valószínű, hogy Chaplin humora még sem fogja megoldani a világválságot, s még sem fogja megmenteni a pénzt attól a tragédiától, melybe uraj taszították.

Am ő megteheti azt, sőt büntetlenül teheti meg, amit a hivatásos bölcsék nem tehetnek meg, de mégis megtesznek.

Megteheti, hogy tévedjen.

Chaplin tervezete a gyakorlatban valószínűleg semmit sem fog érni. Be fog bizonyulni, hogy az egész tervezet nem más, mint a nagy hisztrió legjobb viceje.

Am Chaplin ebben az esetben is Chaplin marad. S a világválság is megmarad világválságnak.

Csak hogy amit Chaplinnak szabad, az nem szabad sem az ökönek, sem Jupiternek. Nem pedig azért, mert Chaplin a legnagyobb szomorúságban is meg tudja nevetetni az embereket, míg a hivatásos bölcsék még azt a csepp örömet is, ami még megmaradt számukra, csak szomorúsággá tudják változtatni.

Mindössze egy esztendő telt el azóta, hogy először hívtuk sorompóba Románia zsidó lakosságát az Országos Zsidó Párt zászlaja alá és a politikai viszonyok változása máris szükségessé teszi, hogy ismét a küzdő porondra szólítsuk a zsidó választó polgárokat.

Soha még válságosabb időben nem zajlottak le választások. Az ország a gazdasági krízis fojtogató karjai között vergődik. Amde ennek a válságnak legkeményebben sújtott áldozatai éppen mi zsidók vagyunk.

Sohasem volt tehát olyan döntő jelentősége a választásnak, mint ma és a zsidóság is talán hosszú időre pecsételi meg sorsát, amikor a szavazó látkében hirtelen lesz politikai meggyőződéséről.

Az Országos Zsidó Párt vezetősége hosszú és megfontolt tanácskozások után úgy döntött, hogy most is, miképpen a múlt évben önálló listával veszi fel a küzdelmet

s a zsidóság vitális érdekeit a zsidó listán megválasztott képviselői útján igyekszik megvédeni a törvényhozás házaiban.

Szilárd a hitünk, hogy ezen az uton tudjuk leghathatósabban szolgálni a romániai zsidóság ügyét és csak az önálló listával őrizhetjük meg semlegességünket a hatalomért versengő pártok mind élesebbé váló harcában.

Zsidó Testvérek,
A Zsidó Párt harcba szólít benneteket, az önálló zsidó lista győzelméért!

Nyitott könyv a Zsidó Párt programja mindnyájatok előtt. Élő bizonyosság a Zsidó Parlamenti Klub elmúlt évi tevékenysége arra, hogy képviselőink minden alkalommal méltósággal és bátran szállottak sikra a zsidó lakosság méltóságáért, veszélyeztetett érdekeiért és jelentős sikereket tudtak elérni a legmostohább parlamentáris viszonyok között is.

Azt akarjuk, hogy Románia zsidóságának a legteljesebb szabadságot és jogegyenlőséget biztosítsuk egyénileg, mint népi életének kiélésére és továbbfejlesztésére. Követeljük a rend és törvényesség biztosítását, a zsidó vagyon- és életbiztonságot és az antiszemitizmus propagandáinak törvényes szankciókkal való betiltását. Azt akarjuk, hogy megszűnjenek azok a bántó különbségek, megkülönböztetések és igazságtalanságok, amelyek az ország zsidóságát lépten-nyomon érik.

Azt akarjuk, hogy biztosítsuk a többi vallásfelekezettel egyenlő elbánásban részesüljenek. Követeljük, hogy minden zsidó ember számára megadassék a lehetőség arra, hogy egzisztenciális érdekeinek veszélyeztetése nélkül hódolhasson vallási meggyőződésének. A zsidó gyermekek számára lehetővé kell tenni az állami iskolák látogatását, anélkül, hogy vallási törvényeinket megszegni kényszerüljenek.

Azt akarjuk, hogy az állampolgárság kérdése körül fennforgó igazságtalanságok végre megszűnjenek és a vonatkozó törvény módosításával mindenki megkapja az állampolgársági jogot, akit az megillet.

Azt akarjuk, hogy a konstruktív építés és a demokratikus fejlődés legyen urrá az országban, amely megadja a jogegyenlőséget minden ittélő népek és fokozatosan megszünteti az osztályok közötti bántó különbségeket és szociális igazságtalanságokat.

Küzdeni fogunk a zsidó munkásság szociális helyzetének feljavításáért és különös gondot kívánunk fordítani a ifjuság jövőbeni elhelyezésére, valamint egyéb szociális és kulturális problémáira. Minden erőnket latba vetjük, hogy a hivatalnokok és munkások számarányuknak és képzésüknek megfelelő elhelyezkedést kapjanak a közhivatalokban, állami, megyei és községi üzemekben és egyéb munkakialakokban. Követeljük a munkanélküliségnek állami segítséggel való megszüntetését.

Igazságos adózási rendszert kívánunk, mely megszünteti a zsidóságra nehezedő kivételes köztérheket.

Követeljük a közélet tisztaságát és a baksisrendszer szigorú üldözését.

A hitelezet helyreállítása érdekében követeljük mindazon törvényhozási intézkedések észszerű megváltoztatását, melyek a bel- és külpolitikai hitelt tönkretették.

Küzdeni fogunk a kereskedelem és ipar teljes szabadságáért és felvesszük a harcot minden intézkedés ellen, amely kivételes terhekkel sújtja a szervezetlenségében önvédelemre már alig képes kiskereskedői és kisiparos osztályt.

Nem tűrhetjük, hogy a zsidó iparosság szájából tervszerűen kivegyék a kennyereit és minden erőnkel küzdeni fogunk azért, hogy a zsidóság ez értékes elemeit a produktív munka számára megmentsük.

Nem választgatjuk el egymástól Románia zsidóságát ebben a küzdelemben sem nyelvi, sem osztály-, sem világnézeti különbségek, mert

egységesekek vagyunk mindnyójan az összes különbségeken felülemelkedő közös zsidó sors nyílt vállalásában.

Aki ráeszmélt a zsidó sorsközösségre, a zsidóság emberi és állampolgári jogainak veszélyben forogására, az

büszkén és öntudatosan fogja gyakorolni választójogát amikor a Zsidó Párt önálló listájára fog szavazni.

A Zsidó Párt harcba szólít minden zsidó választót!
Védjük meg mai értékeinket és biztosítsunk szebb és boldogabb jövőt gyermekeinknek.

Tudnia kell minden zsidó választónak hogy az ő szavazatán múlik az egész romániai zsidóság sorsa.

Aki közömbös, vagy a tulsó oldalra áll, veszélyezteti önmaga, gyermekei és az egész zsidóság sorsát.

Minden zsidó kiveszi választási igazolványát és ráüti bélyegzőjét az önálló zsidó lista jelére.

Az Országos Zsidó Párt Erdélyi Végrehajtóbizottsága megbízásából: Dr. Fischer József elnök.

VILÁG TÖKRE

A bankár uija — máig

A nemzetközi bankár személye és szerepe nem új jelenség. Már a régi Rómában is ismerték, ahol a patricius és plebejusok között közepén állott és legfőbb munkája az volt, hogy értékesítette a Róma által meghódított területeket és országokat. Először csak földbirtokhiteleket adott, azután nagy pénzhiteleket nyújtott a görög városoknak és az ázsiai uralkodóknak. Általában negyven százalék kamatot számított és a késedelmes adóssal kegyetlenül bánt el, — már akkor is.

A nemzetközi bankár alakja azóta se tünt le a világgazdaság színpadáról, bár a pénzügyi munka a kereskedelem és az ipar finanszírozására terelődött át, de minden koron keresztül a királyok és az egyházfejedelmek udvarában a színpalak mögött csöndben dolgozva de mégis hatalmasan körülhízelegve és sokszor üldözve ott volt a bankár.

A keresztény egyház nem engedte meg, hogy a pénzkölcsönök után kamatot számítsanak. Az egyház a kamatszedést halálos bűnnek tekintette és a bankárt uszorásnak. Aki kamatot vett, azt a társadalom kiközösítette magából és egészen a reformáció idejéig a kamattal dolgozó embert üldözte az egyház.

Ebben a korszakban jelentkeztek a zsidó bankárok. Kétszerez bajjal kellett küzdeniök. Megvetették őket, mert uszoráskodtak és megvetettek voltak, mert zsidók voltak. Másrészt az uszorát, amelyet a keresztény kölcsönzónél büntettek, a zsidónál megtűrték. Ez a zsidó bankárnak bizonyos előnyt jelentett. Európa minden pénzügyi centrumában zsidó bankárok vannak. Ők adnak hitelt az árukra, ők adnak kölcsönöket a királyoknak és fejedelmeknek, ők teremtik elő a hadviseléshez és a béke alkotáshoz szükséges pénzt. Ujra meg újra elüldözik őket — Angliában 1290-ben minden zsidót kiutasítottak — de azután újra meg újra visszahívják őket, mert a munkájukra a gazdasági életnek szüksége van.

A XIII-ik században a zsidó bankárok helyét lombardiai, északolaszországi bankárok foglalták el és Európa pénzügyei az ő kezükbe kerültek. A londoni City legfontosabb uccáját Lombard-streetnek nevezik el és azóta is a Lombard-street a világ egyik pénzügyi centruma.

A lombardok nem tudták a zsidó pénzemebereket teljesen kiszorítani. A lombardiai bankárok legtöbbször együtt dolgoztak a zsidókkal és legtöbbször őket is a kiutasítás veszélye fenyegette. Ők azonban nem elégedtek meg azzal, hogy pénzkölcsönöket adjanak. Devizauzleteket kötöttek, biztosításokat létesítettek és megteremtették a mai bankszakma majdnem valamennyi ágát. Fő centrumaik Milanóban, Florenzben, Velencében és Genuában voltak.

Érdekes, hogy a keresztény egyház, amely üldözte a kamatszedést, végül maga is bankár lett. A templomosok és a gazdag kolostorok banküzleteket bonyolítottak le, mert az egyház óriási vagyona lehetővé tette számukra azt,

hogy a nemzetközi hitel egy részét magukhoz ragadják. A templomok uszoraüzletei meggazdagították ezt a rendet, de olyan nagy gyűlöletet zúdítottak rá, hogy végül a pápa feloszlatta a rendet. Amikor a világkereskedelem a Földközi tenger partjairól északra felé toldott el, kifejlődött az északi kikötők forgalmának megnövekedésével az északi államok banküzletei is. A XV-ik században Antwerpen lett a pénzügyi központja, ahol a Fugger-ház és megtelepszik, amely sok ideig egész Európa politikáját irányította. London pénzügyi jelentősége ekkor kezdődik és a londoni aranyművesek lassankint nagy bankárdinasztiák alapítói lesznek. Ezek a londoni bankárok új üzletágakat teremtettek. Zálogüzleteket bonyolítanak le és a zálogüzletekből kifejlődik az emissio. Az aranyműves kötvények voltak az első bankjegyek. Ezek a kötvények bizonyos zálogtárgyakra vonatkoztak és a fedezetük arany volt. Óriási összegeket kerestek ezen az egyszerű zálogüzleten és végül ebből a rendszerből fejlődött ki az angol bank. Ebben a korszakban Amsterdam is pénzügyi központ lett és a Majna melletti Frankfurtban megalakult a Rotschild-ház, amely hatalmát lassan kiterjeszti egész Európára.

A legújabb időkben is megtudta tartani a nemzetközi magánbankár a maga pozícióját és pedig úgy, hogy az egyes országok bankjainak részvénységi többségét szerezte meg. A nagy bankár nem törődött a lokális üzletekkel, a figyelme a nemzetközi áruforgalomra irányult és a nemzetközi kereskedelmet finanszírozta, úgyhogy az érdekkörre kiterjedt az egész világra. Ma Londonban dolgozik, holnap Bécsben és a következő héten már Newyorkban. Az üzletfelei nagyiparosok, nagykereskedők, városok és kormányok. De a politikai események hatással voltak erre a munkára is és befolyásolták a menését. A Népszövetség bizonyos felügyeleti rendszert létesített a nemzetközi pénzügyi tranzakciók ellenőrzésére. A háború következményeként felállították a nemzetközi fizetések bankját, amelynek főfeladata a háborús adósságok likvidálása és amely tulajdonképpen a nemzetközi jegybankok internacionális központi bankja.

Feltűnő jelenség, hogy pénzügyi nehézségekbe azok a bankárok jutnak, akik azelőtt nagyiparosok voltak. Egyetlen régi angol bankár sem jutott fizetési nehézségek közé. A nemzetközi bankár ugyanis gyakorlott, hatalmas és exkluzív osztálynak tagja, akinek a szerepe minden politikai eltolódás és zavar ellenére is épp olyan fontos, mint volt azelőtt és akinek a hatalmát nem tudták az utolsó évtizedek nagy változásai megtörni.

Gilbert G. Layton.

Könyvosztályunkat átszervezzük

Ezért a raktáron levő könyveket olcsón kiárusítjuk:

Német nyelvű könyvek:

- Nathan Asch: Der 22. August (Gyönyörű vászonkötésben) 150 lej
- Ludwig Lewisohn: Gegen den Strom (vászonkötésben) 180 „
- Mendele Moicher Sfurim: Schloimale 180 „
- Leopold Hichler: Moses Mautner und Sein Sohn 90 „
- Perez: Adam und Eva novellék 80 „
- Jakob Klatzkin: Krisis und Ent-scheidung kötet 60 „
- Heinrich Margulies: Kritik des Zionismus I. II. kötet 40 „
- Roth: Hiob (gyönyörű vászonkötésben) 180 „
- Josef Kastein: Sabbatai Zewi 150 „
- Otto Abeles: Die Genesung (Gedichte) kötet 30 „
- Gottlieb: Rabbinnische Legenden diszkötés 100 „
- Welsch: Zionistische Politik 40 „
- Dr. Simon Ahron: Eines Juden Roman in Rumänien 15 „
- Edmond Fleg: Mosesdiszkötés 140 „
- Mendele Moicher Sfurim: Die Mähre finom kötés 100 „

Szállítjuk utánvétellel, vagy az összeg és portóköltség előzetes beküldése mellett (postabélyegben is.)

Select Mozzó

Elsőrangú német premier vígjátékot mutat be:

Miniszterek kiruccanása

E film minden jelenete nevető orkánokat idéz elő. Öreg miniszterek kalandjai, akik titokban elhagyják hivatalukat, hogy a vasárnapot kedvenc színésznők társaságában mulassanak a strandon. Főszerepekben: Otto Valburg, Trude Berliner, Julius Falckenstein, Claire Rommer. Műsoron kívül hangos híradó. Monopol Continentalfilm.

Kinevezték a kolozsvári érettségi bizottságokat

Szombaton, június 26-án kezdődnek az érettségi írásbeli vizsgák

Cluj-Kolozsvár, június 22. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Szombaton, június 26-án kezdődő érettségi vizsgákra a közoktatásügyi minisztérium összeállította a vizsgázató bizottságokat. Kolozsváron két bizottság fog működni, egyik a Principesa Ileana leánygimnáziumban, másik a Gheorghe Baritiu liceumban. A minisztérium a kolozsvári bizottságokat a következőképpen állította össze:

A Principesa Ileana leányiskolában, ahol a kisebbségi intézetek vizsgáznak, a bizottság elnöke dr. Nicolae Drăgan egyetemi rektor, tagok Gheorghe Octor Damian Stefan, Hulea L., Dumitrescu és M. Serban. Ennél a bizottságnál a kolozsvári katolikus, református és uni-

tárius kollegiumok, valamint a gyulafehérvári, nagyenyedi és tordai magyar középiskolák növendékei vizsgáznak.

A Gheorghe Baritiu liceumban székelő bizottság elnöke Alexandru Lepadatu, tagok Chineziu, Cerbiceanu, Stan Virginia, Crebencea. Itt vizsgáznak a kolozsvári Gh. Baritiu, a Regina Maria Principesa Ileana, az egyetemi szeminarium, a tordai, dési, beszercei és nászódi intézetek diákjai. Az érettségik június 26-án szombaton írásbelivel kezdődnek. A diákok vizsgáit megnehezíti az a körülmény, hogy ebben az évben a filozófiát kötelező tantárgyként írták elő, ami csak pár héttel a vizsga előtt jutott a diákok tudomására.

„Egy fripturista levele“

Victor Eftimiu neves román író a fenti címen rendkívül finom iróniával írott cikket közöl a bukaresti Luptában. Apropót ehhez a cikkhez az a tipikus román belpolitikai jelenség adott, hogy mint mindig, a mostani kormányváltás alkalmával is valóságos népvándorlás indult meg az uralomra kerülő párt felé. A levél, amely valóságos belpolitikai erkölcsrajz, a következőképpen hangzik:

„Szeretett vezérem!
Irom ezen sorokat, hogy ismételtel kifejezzem irántad érzett szeretetemet s hogy megmagyarázzam: miért hagytalak el és miért iratkoztam be abba a pártba, amely hatalomra került.

Ha közismert ember volnék, a nyilvánosság előtt tenném meg nyilatkozatomat. Azt mondanám, hogy „világosság borult agyamra, titokzatos revelláció lett osztályrészem: az országra súlyosodó nagy nehézségek kívánják, hogy minden jó ember a trón és az ő tanácsadói köré csoportosuljon s egyesült erővel emeljük ki szeretett hazánk szekerét a kátyúból“.

Igy beszélnek a nagy nyilvánossághoz, ha ismert személyiség volnék. Átlépésem azonban észrevétlenül maradt s így hiábavalók volnának az efféle kijelentések.

Neked azonban, szeretett vezérem, meg kell vallanom bizonyos igazságokat, amelyekért, kérlek, ne haragudj meg, hiszen mindannyian emberek vagyunk s valamennyiünknek vannak meggyőzőni való bűnei.

Akárca te, én is szegény fiú voltam. Saját erőmből emelkedtem fel, nem fogadok el segítséget senkitől és nehézségekkel küzdök. Akárca nekéd, nekem sincs meghatározott foglalkozásom, úgy, hogy kénytelen vagyok politizálni. A múlt alkalommal a pártom nagyon rövid ideig volt kormányon, nem gyűjthettem össze annyit, hogy berendezkedhetnék egy hosszabb ellenzéki szervezetre.

Nagyobbik leányom, Lia, akit Bratianu Ionel felesége keresztelt meg, már túlhaladta a férjhezmenetel idejét s nem tudom férjhez adni, mert nem gyűjtöttem neki hozományt. Nagyobbik fiam, Sándor, a boldogult Marghiloman keresztfia, már két évvel ezelőtt be kellett iratkozzon az egyetemre, de még nem jutottam oda, hogy a tandíjat megszerezhessem neki.

Második fiam, Tancred, akit tudod hogy ki keresztelt meg, tekerdő lett, a gimnáziumot se végezte el. A második leányom, Iulia, akit Alba-Iulian Maniu tartott a keresztvív alá, most végezte el az elemi. Mit csináljak vele? S mind-ezeket felül ebben az évben még egy fiam született, Octavian, akit Goga keresztelt meg nemrégiben.

gondját viselni?
Láthatod, hogy milyen nehézségekkel küzdök, megértheted bajaimat. Panaszoktól rém, hogy elhagytalak és „fripturistának“ nevezel. Ugyan, ugyan! Lehet szó pecsenyéről manapság ebben a nyomorult világban? Megelégednék én egy egyszerű borjuslittel is, kis krumpli vagy borsó kóréttel. Hiszen a mai fripturizmus, barátom, vegetáriánus fripturizmus csupán...

Nem, nincs igazad, amikor panaszkodsz reám, amikor háláthannak, oportunistának és még nem tudom minek nevezel. Azt adom neked, amit te adtál nekem. Azt csinálom, amire tanítottál. Gondold csak meg, te nem hagytál el senkit sem? Ha azok mellett maradtál volna, akiknél kezdted, vajjon felkerült volna a vezérségre, ahonnan most hitet, odaadást és különösképpen ragaszkodást kérsz tőlünk?

Mi közöttünk, barátom, egyszerű üzlet jött létre. Azért jöttem hozzád, mert ajkaid édesek voltak az ígéretek mézétől. Nem tartottad meg a szavadat. Nem a te bűnöd, hogy nem kerültél hatalomra, de hiába, nem realizáltad azokat a reményeket, amelyekkel magadhoz vonzódtál. Megyek másfelé. Oda, ahol közelebbi, hogy ne mondjam, biztos reménységeim lehetnek.

Ne beszélj nekem holmi ideál elárulásáról, mert megharagszom. Téged elhagyva, nem lettem renegátja semilyen vallásnak, nem típortam lábbal sem elvettem, sem eszmémet, mert nem ezekkel varázoltál el engem, hanem más egyekkel... Sőt, én kérdelek most téged: miféle hitet van neked? Milyen új gondolatot hozol az ország politikájába? És milyen szent titokban részesítettél engem, hogy hisztégés volna, midőn elhagytalak téged és a titkot?

Nem, édes barátom, nem kérhetsz tőlem sem ragaszkodást, sem ideált, sem hitet, miután nekéd sincs belőlük. Ha elárultam volna egy eszmémet, lelkiismeret-furdalásaim volnának. Így azonban elváltak egy embertől, aki olyan mint a többi és elhagyok egy pártot, amely olyan mint a többi... A lelkiismeretem nyugodt.

Ne haragudj rám! Semmi sem végleges. „Sfato csudi za tri dana“ mondja a szerb. Minden csoda három napig tart. Azon a napon, midőn megfordul a szerencse kerek és hatalomra kerülsz, becsületeszavam adom, esküszöm gyermekeim: Sándor, Tancred, Iulia és Octavian szemé világra, hogy első lesztek, aki támogatásomat fogom adni, hogy a jó utra vezesd az állam szekerét. Ez a nap nincs messze.

S ha eljön, a viszontlátás lelkesedésének könnyeivel szememben fogom elsőnek kiáltani neked reggel hét órakor: — A tied vagyok, vezérem!“

A nagysikerű WIZO-bazár után

Kik vettek részt a nagyszabású cionista ünnep rendezésében

Cluj-Kolozsvár, június 22. (Az Uj Kelet tud.) Már két nap telt el a WIZO-bazár óta, de a hatalmas sikerű cionista ünnepély még mindig az emberek emlékezetében él. Hosszu évek óta nem volt hasonlóan nagyszabású rendezvényben része a kolozsvári közönségnek és az, hogy a város lakossága nemzeti és felekezeti különbség nélkül töltött a bazárra, igazolja, hogy hasonló ünnepeknek terülván még Kolozsváron. A WIZO vezetősége most már megpihen a hetek megfeszített munkáját igénybe vevő bazár rendezés után.

Kiknek az érdeme az a hatalmas siker, mely úgy erkölcsi, mint anyagi eredményben becsületet szerzett a cionista asszonyoknak? A sok asszony között, akik két napos, fáradhatatlan munkájukkal vitték sikerre a bazárt, első helyen kell megemlíteni a WIZO vezetőségét, örv. Wertheimer Samuné elnököt és a két titkárnőt: Weinberger Nándornét és Öhlbaum Etust, akik heteken keresztül reggeltől estig egyebet sem tettek, mint a bazár rendezésében buzgólkodtak. A műsor és a bazár szervezésének munkájában Léb Jenőnére és Kertész Mártonnára jutott nehéz és felelősségteljes feladat. Legfelelősségteljesebb munka a központi pénztárra hárult, amelyet Szabó Jenőné szakértelemmel, fáradságot nem ismerve és igaz ügyességgel végzett.

A bazár két napján a sátorvezetőnők és az elárúsítók végeztek fáradságos munkát. A munkának ezt a nehéz részét a legnagyobb ambícióval végző asszonyok névsora a következő:

Virilisátor: Dr. Sebestyén Józsefné, Fodor Józsefné, Blum Bernátné, Farkas Józsefné, Deutsch Ferencné, dr. Pártos Ervinné, dr. Farkasné, Szabó Ella, Sebestyén Rezsóné, Baikos Klári, Ruth Grete. A sátor vezetője dr. Fischer Tivadarné. **Gyümölcsátor:** Dr. Leitnerné, Rozenfeld Andorné, Léb Zsigáné, Gottlieb Józsefné, Erdős Iona, dr. Rozenbergné. **Könyvsátor:** Dr. Balászné, dr. Kertészné, dr. Ligetiné, dr. Schreiberházi, Hercz Sionida. **Cukorsátor:** Balás család, Hercz Micu. **Sörösátor:** (Ursus) Boros Samuné, Panizselné, Katona Ottóné, Nasch Lászlóné, Bazár: Havas Vilmosné, Löbl Imréné, Klein Miksáné, Italsátor: Salomon Lászlóné, Rex Lili, Palesztinai sátor: Hochmann Jakabné, Rozenfeld, Izsóné, Spéterné, Bisz Dóra, Jux-sátor: Brisk Lajosné, Bodner Benjaminé. **Fagyalt:** Preisler Hermanné, Frenkel Hermanné, Sajovits Laura, Sajovits Nánáné, Finkelstein Alfrédné.

Feketékvás sátor: (Meinl) Dr. Fénichel Józsefné, Grün Mórné, Weinberger Magda, Hirsch Vilmosné, Mandula Jenőné, Révész Jolán. **Temesvári Kaktuszátor:** Dr. Handlerné, Péterfi Endréné, Bömhörs Teréz, Scher Vera, Löbl Lajosné. **Aradi sátor:** Anhalzer Ignácné, Rényi Tiborné, dr. Dohány Sándorné, Percsárosi; Fuchs Ottó, Grün Öcsi, Panizsel Miska, Weinberger Jóska, Szőnyi Hanzsi, Lebovits Béla. Az élelmiszeri osztály vezetője Grün S.-né volt. **Büfé:** Neufeld Jenőné, Salomon Jakabné, Neumann Vilmosné, Weisz Fülöpné, Boskovits Dezsóné, Boskovits Pálné.

Gyermekruha-sátor: Roth Miksáné, Goldstein Adolfné. **Kézimunkasátor:** Voianu Wolfné, Sámson Manóné, dr. Weisz Jenőné, Boschán Géjáné, dr. Szőnyi Géjáné, Sámson Éva. **Cukrászdá:** Dr. Fischer Józsefné, Löbl Béláné, Berger Árpádné, Höningsberger Miklósné, dr. Goldner Mihályné, Fischer Vica. **Italsátor:** Moskovits Malvin, Rex Tusi, Sajovits Eszti. **Trafik:** Farkas Jakabné, dr. Glasner Izsákné, Reichenberger Aladárné.

A grafológus sátonál Hochmann Aurora buzgólkodott.

A bazárban Wieder Olga és Mezői Jenő szép táncszámokat mutattak be a közönség óriási tetszése mellett. A gyermekszereplők valamennyien a színpadi szereplésen kívül is kivették részüket a bazár munkájából. Mint a szereplők egyik legtehetségesebbjét, Simon Belluskát árasztotta el a közönség gratulációkkal. Hétfőn este nagysikerű virágkorzó volt és köszönet illeti meg a Haggibbor hazennacsapatát is, mely két együttesével hétfőn este mutatkozott be a bazáron. A hangszórót és patefont az Electrica cég bocsátotta a bazár rendelkezésére.

Szerdná mjr végképpen befejeződtek a bazár munkálatai. A WIZO erdélyi részű vezetősége az elmúlt napokban több nagyfontosságú megbeszélést tartott, melyen a WIZO szervezet munkájának számára nagyfontosságú határozatokat hozott.

Lausanne, június 22. A svájci amerikai leszerelési fődele Davis amerikai jóvátérítésében váratlanul meglepetésként kereste a Beau Rivage miniszterelnököt kereste Genfből szintén átjött angol külügyminiszter gáda az amerikai de máskor másfélórán rikai részről hangzott a relés kérdéséről volt hogy Hoover elnök fejezésre kívánja jut

hogy a leszerelési mihamarabb gyakorvezessenek s Ginetet közvetített mányférfi

Délután félhat óra között érkezett a szállóba s latta, hogy amerikai donaldot felkeresték gol eszmeesere után terelnők folytatott naldal. Este Grandi külügyminiszter köz Ezzel kapcsolatba tartják, hogy az an Hoover utasítására akarnak kapni az e a leszerelés kérdésé

Amerikát az érte talt huza-vo

mert azt a látszato egyes európai hat fegyverkezési kiadá dók csökkenteni, pe zékenység más tere hető leszerelési ere ható. Egyébként G szerelési fődelegatu zóban a sajtó képv latkozatában leszög az Egyesült Államo jóvátérítési kérdése kai fődelegátusok tott eszmeeseréjü leszerelés kérdésé

Herr jes t

Lausanne, júni ről származó infor ciorország hajlan hogy Németország 5 évi átmeneti id jóvátéríteli fizetés a teljes törlést e törlést nélkül nem a francia közzéle tételek törlésté.

Az ellenzés egy a franciák félntatlan f

ami talán nem is azt követeli, hog ujra vizsgálják f tőképességét s há telezettsgék le fizetendővé váljé

Uj — Az a hír terje kormányok deca ban uj jóvátéte vását tervezik. gok kérdésé is kormányférfiak

Európában v hogy az Egy

Féla

Gibbson amerikai delegátus határozott választ akar kapni az európai hatalmaktól a leszerelés kérdésében

Herriot ellenzi a jóvátételek teljes törlését

Amerikát idegesíti a leszerelési huza-vona. Hoover a télen hajlandó lesz a hadiadósságok revíziójára?

Lausanne, június 22. Gibbson amerikai leszerelési fődelegátus Norman Davis amerikai jóvátételi szakértő kíséretében váratlanul megjelent Lausanneban s a Beau Rivageban az angol miniszterelnököt kereste. Macdonald a Genfből szintén átjött sir John Simon angol külügyminiszter jelenlétében fogadta az amerikai delegátusokat. A tanácskozás másfélórán át tartott. Amerikai részről hangoztatják, hogy a leszerelés kérdésétől volt szó. Ugy hírlik, hogy Hoover elnök nyomtatékosan kifejezésre kívánja juttatni azt az óhaját, hogy a leszerelési tanácskozások mihamarabb gyakorlati eredményre vezessenek s Gibbson ezt az üzenetet közvetítette az angol kormányférfiaknak.

Délután félhat órákor Herriot is megérkezett a szállóba s meglepetéssel hallotta, hogy amerikai delegátusok Macdonaldot felkeresték. Az amerikai angol eszmecsere után a francia miniszterelnök folytatott tárgyalást Macdonaldal. Este Grandi és Neurath német külügyminiszter között folyt tárgyalás. Ezzel kapcsolatban kétségtelennek tartják, hogy az amerikai delegátusok Hoover utasítására határozott választ akarnak kapni az európai hatalmaktól a leszerelés kérdésében.

Amerikát az értekezleten tapasztalt huza-vona idegesíti,

mert azt a látszatot keltik vele, hogy egyes európai hatalmak türelmetlen fegyverkezési kiadásait nem hajlandók csökkenteni, pedig az amerikai előzékenység más téren csak a számbavehető leszerelési eredmények után várható. Egyébként Gibbson amerikai leszerelési fődelegátus Lausanneból távozóban a sajtó képviselői előtt tett nyilatkozatában leszögezni kívánja, hogy az Egyesült Államoknak semmi köze a jóvátételi kérdéshez s hogy az amerikai fődelegátusok Lausanneban folytatott eszmecserejük során kizárólag a leszerelés kérdését vitatták meg.

Herriot a jóvátételek teljes törlése ellen

Lausanne, június 22. Beavatott helyről származó információk szerint Franciaország hajlandóságot mutat arra, hogy Németországot egy rövidebb 2-5 évi átmeneti időszakon át felmentse jóvátételi fizetés kötelezettsége alól, de a teljes törlést ellenzi, mert amerikai törlés nélkül nem tudnák elfogadtatni a francia közvéleménnyel sem a jóvátételek törlését.

Az ellenzés egy másik oka az, hogy a franciák félnek a német ipar halálán felvirágzásától,

ami talán nem is agyrém. Ezért Herriot azt követeli, hogy későbbi időpontban újra vizsgálják felül Németország fizetőképességét s ha már lehetséges, a kötelezettségek legalább egy része újra fizetendővé válják.

Uj jóvátételi konferencia Washingtonban?

Az a hír terjedt el, hogy az európai kormányok decembeire Washingtonban új jóvátételi konferencia összehívását tervezik, amelyen a hadiadósságok kérdését is megvitátnák amerikai kormányférfiak jelenlétében.

Európában valószínűnek tartják, hogy az Egyesült Államok kormány

nya a tél elején hajlandó lesz a háborús adósságok revíziójára, ha az európai államok egymás között tisztázták a jóvátételi problémát és megállapodtak a leszerelésre vonatkozólag is.

A jóvátételi pénzügyet Bázélbe helyezik

London, június 22. Ugy hírlik, hogy az angol kormány azon fáradozik, hogy a bázeli Nemzetközi Jóvátételi Pénzügyintézet székhelyét Bázélből Londonba tétesse át. Az angol főváros beavatott bankkörében nyílt titok, hogy az Egyesült Államok és Franciaország elvesztették érdeklődésüket a bankkal szemben és az elnök, valamint a vezér-

igazgató mandátumának lejártakor, másfelől mulva nem fognak sulyt helyezni arra, hogy ezek a pozíciók amerikai, illetve francia kezekben maradjanak.

Valószínűnek tartják, hogy Anglia a bázeli intézetet pénzügyi és kereskedelempolitikai hegemoniájának visszaszerzésére fogja felhasználni

s ehhez szükséges a bank Londonba történő áthelyezése. Egyidejű jelentés szerint Dollfuss osztrák szövetségi kancellár Lausanneba érkezett. A kancellár felveszi az érintkezést Herriottal s tárgyalni fog az osztrák kölcsön ügyéről.

A chilei új szocialista kormány harcban áll a baloldali szélsőségesekkel

Folynak a harcok az új irányzat és a szélsőségesek között. Az új kormány közzétette szocialista programját. Részleges moratóriumot proklamált az új kormány a magánadósságokra

Newyork, június 22. Az új chilei kormány kommunista zavargásoktól tartva Santiago di Chileben erős katonai karhatalmat vont össze. Vidéken még harcok folynak az új irányzat hívei és a szélsőségesek között. Az új junta közzétette programját, amely kifejezetten szocialista program. Biztosítani kívánják a minimális béreket, le fogják szállítani a heti munkaidőt, modernizálni s industrializálni az egész ország gazdasági életét s közmunkákkal mielőbb munkaalkal-

makat teremteni. A belpolitikában az új kormány küzdeni kíván a bal- és jobboldali szélsőségek ellen egyaránt. Valparaiso kikötője előtt két chilei hadihajó áll. Kormányhű matrózai partra szállottak, hogy a baloldali szélsőségesek által felforgatott rendet helyreállítsák. Ujabb zavargásoknál 20 embert megöltek s ötvenet megsebesítettek.

A szállítómunkások sztrájkja még az egész országban tart. A sztrájkolók több

helyen összeütköztek a karhatalommal. A külállamok még nem ismerték el az új juntát. Cáfolják Anglia de jure elismerésének bekövetkeztét.

Későbbi jelentés szerint Chilében a kormány részleges moratóriumot proklamált a magánadósságokra.

Santiago di Chilében tüntetők tömege összeütközött a miliciával. Az összeütközés során 15 munkás életét vesztette, huszonnyolcan megsebesültek.

Ünnepélyesen felavatták a kolozsvári interimár bizottság kisebbségi tagjait

A Zsidó Párt részéről dr. Weisz Jenő lett az interimár bizottság tagja. Dr. Hatiegan miniszter üdvözlő beszédében hangsúlyozta, hogy a kormány rövidesen visszatér az alkotmányossághoz és kiírja a községi választásokat

Cluj-Kolozsvár, június 22. (Az Uj Kelet tud.) Annakidején közölte az Uj Kelet a kolozsvári interimár bizottság névsorát. A bizottságba tegnap jelölték ki delegátusait a kisebbségi pártok. A Zsidó Párt részéről dr. Weisz Jenő ügyvéd, a Magyar Párt részéről pedig dr. Kovács András és dr. Nagy Ferenc ügyvédek kerültek az interimár bizottságba.

A kiegészített tanács tagjai szerdán délelőtt gyűltek össze a primaria aulájában, ahol dr. Weisz Jenő, dr. Kovács András és dr. Nagy Ferenc ünnepélyes külsőségek között tették le az esküt dr. Deleu Victor polgármester kezébe. Az ünnepélyes aktusnál jelen volt dr. Hatiegan Emil miniszter is, aki eddig még nem üdvözölte a komplett interimár bizottságot és ezuttal pár szavas beszédében buzdította munkára az interimárokat. Hangsúlyozta a miniszter, hogy ez a bizottság valóban ideiglenes, mert a kormány visszatér az alkotmányosságához és kiírja a választásokat, melyeknek eredményeként újra rendes tanácsok veszik át a városok és községek vezetését.

A miniszter odaad és buzgó munkára szólította fel a bizottságot és annak a reményének adott kifejezést, hogy ez a bizottság méltó módon fogja képviselni Kolozsvár város érdekeit. A miniszter szavaira dr. Deleu Victor

primár választott és az egész bizottság köszönetét tolmácsolta a miniszternek a jókívánságokért és a bizottságnak előlegezett bizalomért. Hangsúlyozta az interimár bizottsági elnök, hogy a bizottság munkája valóban ideiglenes, de

az interimárok ezalatt a rendelkezésükre álló rövid idő alatt is mindent meg fognak tenni a város igazságos és becsületes vezetésének érdekében. Az ünnepélyes avatás után a bizottság tagjai átvették reszortjaikat.

Sharkey lett a boxolás világbajnoka

A zsüri döntése ellen a közönség tüntetést rendezett. Schmeling csodálkozott legjobban a döntésen

Newyork, június 22. A longislandi új stadionban 80 ezer főnyi közönség előtt folyt le a Sharkey-Schmeling ökölvívó világbajnoki döntő. A küzdelmet 15 menet után minimális pontkülönbséggel Sharkey, a hajdani bostoni matróz nyerte s így a nehézsúlyú boxoló világbajnokság újra Amerikába került vissza.

Sharkey győzelmét a zsüri 2 szavazattal 1 ellenében proklamálta. A döntés a közönség véleménye szerint nem felelt meg a mutatott formáknak. Emiatt a döntés kihirdetése után viharos tüntetés volt a zsüri ellen. Maga Schmeling annyira meglepődött a döntésen, hogy tányira maradt a szája s csak percek mulva kapott észbe, hogy gratulálnia kell győz-

tes ellenfelének. A fogadások aránya 10:9 volt Schmeling javára. Szakkörökben is nagy meglepetést keltett az eredmény. Meg voltak győződve, hogy 15 menet után csak Schmeling lehet a győztes, mert Sharkey csak a mérkőzés első felében áll tudása magaslatán, míg Schmelingnek, ha az első veszedelmes meneteken sikerült átátnie, a továbbiak nem okoznak semmi nehézséget.

A mérkőzés bevétele csaknem nyolcszáz ezer dollár volt, mélyen alatta maradt a rekordbevétele Gene Tunney-Jack Dempsey mérkőzés 2 millió 658 ezer dolláros meccs harmadrész bevétele is.

Szinkör Mozgó

A vérvivők

A legnagyobb és legérdekesebb afrikai expedíciós film, amely eddig készült. Pénteken, szombaton, vasarnap

A hűvös Szinkör Mozgóban!

Eddig csak Anglia és Olaszország helyezték kilátásba részvételüket a kölcsönben, Franciaország határozott választ még nem adott.

Féláron! Elsőrangban fest, tisztít ruhákat CZINK, Cluj

Látogatás a kolozsvári perifériák poklában,

ahol a nyomor nem romantika, nem színes kép, hanem ezek valósága, reménytelensége és pusztulása

Riport-sorozat Erdély fővárosának mélységeiből

Cluj-Kolozsvár, június 22. (Az Uj Kelet tud.) Ahogy felfelé mászunk az Attila uton. élénken világít elő a kontraszt a két oldalt szimmetrikusan húzó villa-sor és utunk tulajdonképeni célja között. A boldogan week-endező autótulajdonosok, privát tennispályával és saját fürdőmedencével ellátott villák lakói, nem is ejtjük, hogy alig két uccasorral odébb mennyivel másképen élnek az élle-

tel. Ahogy átvágunk az Attila-soron, úgy tűnik fel, mintha a társadalom a villákkal és az aszfalttal együtt levetté azt a bizonyos civilizált mázát és egyszerre minden szemérem nélkül megmutatná eddig titkolt sebéit, az emberiség nagyobb, szenvedőbb, nyomorgóbb — de igazabb részét.

Tágas, tiszta, napsütéses, udvarba lépünk. Ez az Ásó uccai munkásotthon telepe. A védőnő karalábét vág az asztalon, de jövetelünkre letörli a kezét és szakszerű előadást tart a „gyerekeiről”. Ugyanolyan tökéletességgel teszi ezt, mint a karalábé-puccolást:

...Husz anya hozza ide a gyereket naponta. Hetenként háromszor orvosi vizsgálat...

— És miből tartják fenn a telepet? — kérdezzük.

— Azokból a lejekből, melyeket a munkások sohasem a saját gyerekeiknek, de az egész proletáriátus gyerekeiknek adnak.

Miközben beszélgetünk, a nő egy fűzetkét vesz elő, melyben rendkívül értelesen megfogalmazva tárgyalja a munkásközi szociális helyzetét a háboru utáni időkben. Önként adódik a kérdés:

— Mik az előtanulmányai?
— Két polgári... na és a könyvek...
— Mit olvas most?
— Bébel Ágoston „Nő és szocializmus”

— És mi lesz ebédre?
— Karalábéleves és tepertős pogácsa...

Megkülönböztetett tisztelettel fogunk kezelt azzal a nővel, aki a lejes adományokból karalábéleveset főz, hogy a tepertős-pogácsáról, na meg Bébel Ágost „Nő és szocializmusáról” ne is beszéljünk.

Munkás ucca. Tele munkanélkülivel. Cseresznyeárus az uccán. Hat gyerek ül körül és áhítattal nézi a piros, érett szemeket. Nekik csak a nézés jut. Bemegyünk az egyik házba. Az ötvenhat éves családfő elejente barátságosan. Nyilván attól fél, hogy az adóprébe akarjuk beleszorítani, vagy el akarjuk tőle venni a — semmit. Később előveszi cigarettáit. Aranyvégű is van közöttük.

— Nehogy valahogy azt higgyék, hogy én szívom. Ezeket az uccán szedem össze. Belepakolom a cigarettapapírba és úgy szívom. Ez a szenvedélyem. Tetszik tudni, amikor még saját suszterműhe-lyem volt, meg kis kert, meg kis boldogság... akkor még dohányra is tettem. De ma... — Eltűnődve folytatja. — A napokban egy állást hirdettek. 18—20 év körüli háziszolgát kerestek. Elmentem. Ajánlkoztam, mondtam, hogy én ugyan ötvenhat éves vagyok, de talán inkább megérdemlem a munkát, mint egy fiatal, mert hattagu családom van. Nem kellett. Könyörögtem. Nem kellett. Sirtam. Végtelmentem az összes házakon a városban. Munkát akartam. Tetszik érteni: dolgozni akartam! Nem ingyen akartam pénzt. Munkáért. Azt mondtam: Emberek, segítsétek! Segítsetek! Nem kellett. Hát kihez fordulhatok most? Nincs felsőbb hatalom?!...

Megsodorja a cigarettát és elmondja, hogy négy nagy fia van és már évek óta nem dolgoznak. Az egyik borbély. Annak most három év óta először van munkája.

— Egy pincét és napszámosokkal... — mondja örömtől csillogó szemmel. Am nem baj, ha este hazajön, legalább nem fáj nézni, hogy olyan fiatal és máris téljenségre van kárhoztatva...
A falon háziszöttekre kerek betűkkel van kiírva:

„Becsülje meg a házatáját, Egye itthon a vacsoráját...”

— Ha van mit — mondja cinikusan az öreg, aki egy cipőt kalapál beszédközben...

— Kinek dolgozik?

— Kérem, az úgy volt, hogy a fiam keresztapja nyert egy kis malacot, azután nekünk adta. Eleinte tejjel tápláltuk, de aztán már három hete egy ismerősömhöz járok moslékért. A moslékért cserébe csinálom ezt a kis cipőtalpalást.

— Mit vár a jövőtől?
— A megváltó halált. Mert hiába akarok dolgozni. Elmentem újságírásnak is, de csak öt lapot adtam el egy nap, mert a fiatalok mind tulkiabáltak. Két lej ötvenet kerestem. Mi az? Én jól is lakom egy zsemelével, de azt szeretném, hogy a négy fiannak és a feleségemnek is legyen legalább egy zsemle, ha más nem is.

Az öreg hangja elcsuklik...
Már megyünk is, mert ezt nem lehet tovább hallgatni. Irány a Munkás ucca legszegényebb része. A hetes szám. Erdekes szoba. Nem nagyobb egy kinyitott ebédlőasztalnál. Egy ágy van benne, két

felölt és hét gyerek. Az asszony jókedvű, szinte mosolyog:

— Mit mondjak? Férjem munkanélküli bádogos. Háromszáz lejt fizetünk ezért a szobáért. De hol van még az adó? Itt van a hét gyerekem. Soványak, fejletlenek és azt az ötven lejt, amit a múlt héten összerakosgattunk, az uramnak be kellett vinni adóba... Forgókat készítek, de a gyerekeimtől nem veszik meg, mert az uriaszonyok azt mondják, hogy „piszkos cigányok” és elkergetik őket...

Végignézünk a másfél méter magasú „szobán”. Az ágyon gyerekcipő, hagyma, ing, egy kis száraz kenyér... és a hét kis fekete orgonásip: a hét gyermek. Nem tudjuk megérteni, miért ne lehetne ezektől a kis feketéktől forgót vásárolni? Hiszen ezek a gyerekek is úgy jöttek a világra, úgy mosolyognak, úgy szeretik a kétélejeseket és semmivel sem kívánják jobban a szavanyu cukrot, mint az „uri” gyerekek...

Dél van. Otthagyjuk a kis tizenhárom éves cigánylányt, akinek koromfekete szemében benne van a korarétségség, a vágy valami szob után. Otthagyjuk a perifériákon szenvedő emberestveireket... végigmegyünk a kis parkon, ahol munkanélküliek ülnek a padokon, felszedik a cigarettavéget és bűmlenek a semmibe... Vajjon meddig még?

Jakobi Edith.

KÖZGAZDASÁG

Visszaállítják az 1927-es szesz-rezsimet?

Eddig még nem vált be a szeszmonopólium

Bucuresti-Bukarest, június 22. (Az Uj Kelet tud.) Az Adeverul szerint a pénzügyminiszteriumban megállapították, hogy a szeszmonopólium eddig koránt sem produkálta azokat az eredményeket, amikre számítottak. Ugylátszik, hogy a szervezet nem teljes és emellett bürokratikus is, sokszor hetekig tart egyes dolgok elintézése, amelyeknek nem szabadna 1—2 óráig sem tartania.

nok. A szesz eladás alig emelkedett valamivel.

Tekintettel arra, hogy a pénzügyminiszter nagy súlyt helyez a közvetett adók bevételeinek emelésére, mindent el fognak követni, a monopólium fellendítésére. Nincs kizárva azonban, hogy Rist tanácsának megfelelően, újból visszaállítják az 1927 évi szeszrendszer-

Párizsban folytatják a nemzetközi petroleumkonferenciát. Párizsból jelentik: A nemzetközi petroleumkonferenciát június 30-án folytatják a francia fővárosban. Az értekezleten ezúttal a román termelők delegátusai is részt vesznek, akik a newyorki konferenciától távol maradtak.

Csehszlovákia buzaszüksége az új termésig biztosítva van. Prágából jelentik: Csehszlovákia buzaszüksége az új termésig biztosítva van. A kormány a napokban beszünteti a további buzaimportot annál is inkább, mivel az új termés bőségesnek ígérkezik.

Negyven százalékkal csökkent Svájc idegenforgalma. Bernből jelentik: Svájc

idegenforgalma az év első öt hónapjában 40 százalékos hanyatlást mutat az ugyancsak nem kielégítő eredményű tavalyi év első öt hónapja eredményével. A legtöbb nagy szállodavállalat nehézségekkel küzd a kötelezettségeinek alig tud eleget tenni.

Idegesség és ösztönélet

Irta dr. Feldmann Sándor, Második kiadás 90 lej Lepagenál, Kolozsvár. Küldje bélyegmentesen és portómentesen kapja. Kérje az orvosi könyvek jegyzékét.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESEN AZ UJ KELETBEN

MEGOLCSULT AZ AUTOBUSZ

Auto-Transport S. A. Auto-Modern S. A.

Leszállított nyári tarifája

Cluj—Gherla	tour-retour	50.—
Cluj—Dej	tour-retour	120.—
Cluj—Bistrița	tour-retour	250.—
Cluj—Tg. Mures	tour-retour	300.—
Cluj—Reghin	tour-retour	320.—

Clujról indul		Nyári menetrend	Clujra indul vissza	
Reggel	Délután		Reggel	Délután
6	3	Cluj—Moci—Sarmasul—Tg-Mures	6	3
	4	Cluj—Moci—Sarmasul—Reghin	5.45	
	6	Cluj—Moci—Sarmasul—Mare	6	
6	4	Cluj—Gherla—Dej—Bistrița	6	3
12	6:30	Cluj—Gherla—Dej	7.15	2:30
	6	Cluj—Panticeu	6	
	6	Cluj—Bonțida	7	

Számozott jegyek Cluj jegypénztárunknál elővételben is kaphatók. Telefon on fenttöltött helyeket előjegyzésbe veszünk. Dejről Baia-Mare, Sighet, Jibou, Targu-Lapusulra azonnali összeköttetés. TELEFON 551

Adjuk vissza gyermekeink egészségét!

Erdély zsidóságát előtől jól ismert, hogy az Árvagondozó minden évben megrendezi nagyszabású nyaralattási akcióját a legyengült szervezetű, beteges és gyény és főleg árva gyermekek egészségének helyreállítására céljából.

Az idén f. hó 18-án az Árvagondozó a templomok és imaházak segítségével megrendezte az „Árvák szombatját”, mely az árvák nyaralásának költségeit volna hivatva fedezni, sajnos azonban, hogy ez csak igen kis részét fedezi, amennyiben nem mindenki, akinek bár módjában állana, járul hozzá eme igazán nemcsak cél elérése iránti munkához.

F. hó 19-én délelőtt tartotta dr. Leibner Pülöp, a helyicsoport elnöke a nyaralattást megelőző orvosi vizsgálatot. Közel 200 gyermek került orvosi vizsgálat alá, kiknek, sajnos, legnagyobb részén mérleges, legyengült szervezetű, tuberkulózisra nagyon hajlamos beteges gyermekek. Majdnem mindegyikük 8—10 kg súlyhiányban van és így 4—5 év fejlettségben elmaradottságot mutat. Megállapított nyert az a sajnálatos tény, hogy a nem árva polgári gyermekek sokkal rosszabb táplálkozási viszonyokat mutatnak és a fentemlített súlyhiány nagyobb mérvben áll fenn ezeknél mint egyesületünk által támogatott árváknál. Ha a nyaralás nem teszi lehetővé a bővebb táplálkozást és ellenállóképességük feljavítását, ki lesznek téve a tuberkulózis fertőzés további folyamatának: a tüdővésznek. Egy ilyen eset, sajnos, már elő is fordult.

Lelkiismeretbeli kötelességünknek tartjuk felhívni a zsidó társadalom figyelmét ezekre a szerencsétlen gyermekekre és hisszük, hogy anyagi támogatásukkal lehetővé fogják tenni, hogy egészségügyi állapotuk további romlásának elejét vegyék.

A nyaralattáshoz bármilyen összegű hozzájárulást hálásan fogadunk és kérjük azokat irrodánkba (Pap u. 36.) pontos címmel beküldeni.

SPORT

Vasárnap a szalmári Török-vést látja vendégül Kolozsváron a Haggibbor

Cluj-Kolozsvár, június 22. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap a kolozsvári sporttelepen rendezti meg a Haggibbor a szezonban első nagyszabású futballmérkőzését. A kitünöző zsidó együttes, amely a szezon kezdetétől nagy előnnyel tréningozta be fiatal, új erőkből összeállított csapatát, az utóbbi hetekben a vidék legjobb csapataival mérkőzött nagy sikerrel és örvendetes formajavulással tett tanúságot. A megfelelő mecsurtnál a Haggibbor futballintézősége most már alkalmasnak találta az időt arra, hogy a csapatot Kolozsváron is bemutatkozzék, mert minden remény meg van arra, hogy a Haggibbor ma már a magasabb sportigényeket is ki tudja elégíteni.

Annál is inkább szükség van ennek a mérkőzésnek a megrendezésére, mert a rendkívül súlyos körülmények között élő futballszakosztálynak ebben a szezonban még nem nyílt alkalma nagyobb mérkőzés rendezésével regenerálnia magát. Epepp ezért a Haggibbor az egyesület anyagi erejét meghaladó áldozattal olyan csapatot igyekezett vasárnapra Kolozsvárra hozni, amely itt is attrakciószerű mehet. Előbb a NAC-cal tárgyalt a Haggibbor, de a kiváló nagyváradi együttes válogatott játékosai a héten indulnak el a Balkán-turára és így a NAC csapata nem jöhetett Kolozsvárra. Eheiyyət a nagyváradi kerület egyik legerősebb együttesét, a szatmári Törökvést köthette a Haggibbor. A szatmári Törökvések évek óta legveszedelmesebb ellenfele a nagyváradi csapatoknak és Kolozsváron is jóhírnévnek örvend.

Minden remény meg van arra, hogy a Haggibbor standard futballközönsége kellőképpen értékelni fogja kedvenc egyesületének ambícióját és tekintettel lesz a Haggibbor súlyos anyagi helyzetére akkor, midőn zsufolásig fogja megtölteni a sporttelepet, amelyen már hetek óta nem volt komolyabb sportesemény. A Haggibbor kitünöző összeállítású együttesel veszi fel a küzdelmet a Törökvések ellen és így minden részében izgalmas és érdekes küzdelemre van kilátás.

ZSIDO

Szokolov és Net hány nappal ezelé Emanuel Neuman amerikai tagja é folytatott a francórkkel Palesztinát désekben. Vasárna Jewish Agency és vezet elnöke is megvárosba Amerikából. Az elnök francia Párizsban Neuman hétfőn mar elutaz jestic szálló disztáristák és a politifogadóestélyt rendezte, amelynek elindart, a Herriot-kabinetere és a Frelnöke töltötte be leghangsúlyosabb kolozsvói, de Monttervek, akik lelkes Szokolov egyéniség galmat.

„Halló, halló, Megirta az Uj K mintavásáron meber rádió-leadó program hébernyevette kezdetét, a színház egyik műzene következett, opera tagjai Schmajd az első héber csak német zeneműlesztinai rádió ígmikrofonhoz vszetnek is helyetban. Jeruzsálembetan egy stúdiót, város is be fog kRövidesen egy rőnak felépíteni Pa cserélhessék az eA mikrofonba ebul beszélnek. A így hangzik: „Hal Aviv!” Halló, hal

Két és félmillia adna ka csehszlovánának. Prágából Agency Palesztinavenciójára a csehszod központi bizo csehszlovák köleső émek-jezreeli kolóváltjai chalucok Alpha és Sarid, szolgálják.

Héber iskolain és Palesztinában, bölj jelentik: A he g (Brit Ivrit Ol) lamálta a héber Tarbut Ivrit) me idejüleg a london világszervezet h cikkeket közöl tödős és a héber n lából, akiknek so prof. dr. Josef í Patai József, a szerkesztője, dr. pel. A Haolamna érdekes statisztik és palesztinai h ról. Az adatok oszlanak meg a ügyi intézmények lával, 19.449 növal. Litvánia: 12 vendékek és 437 ság: 243 iskoláva Románia: 63 isk kel és 381 tanító van képviselve e Lettország: 34 isk el és 140 tanító lával, 3200 növe val szerepel ebbe kívül még Esztoban, Jugoszlávia ban is működnek. Összesen 750 hététeurópában és

A pár „Sorsok és Emb meth Andor új besseléggel szágul 117 lej Lepagen utánvétél.

ZSIDÓ VILÁG

Szokolov és Neumann Párizsban. Néhány nappal ezelőtt Párizsba érkezett Emanuel Neumann a cionista exekutívé amerikai tagja és fontos tárgyalásokat folytatott a franciaországi cionista körökkel Palesztinát érintő gazdasági kérdésekben. Vasárnap Nahum Szokolov, a Jewish Agency és a Cionista Világszervezet elnöke is megérkezett a francia fővárosba Amerikából való visszatértében. Az elnök francia földön szállott partra, Párizsban Neumannal tanácskozott, aki hétfőn már elutazott Londonba. A Majestic szálló dísztermében a párizsi cionisták és a politikai körök nagyszabású fogadóestélyt rendeztek Szokolov tiszteletére, amelynek elnöki tisztét Justin Godart, a Herriot-kormány népjóléti minisztere és a France-Palestine Komitee elnöke töltötte be. A fogadóestélyen meglehetősen üdvözítő beszédet intéztek Szokolovhoz, de Monzie és Daliner miniszterek, akik lelkes szavakban méltatták Szokolov egyéniségét és a cionista mozgalmat.

„Halló, halló, itt rádió Tel-Aviv!” Megírta az Uj Kelet, hogy a telavivi mintavásáron megnyitották az első héber rádió-leadóállomást. A megnyitó program hébernyelvű rádió-prologussal vette kezdetét, amelyet a héber nemzeti színház egyik művésze adott elő. Német zene következett ezután. A héber opera tagjai Schubert-dalokat énekeltek, majd az első héber rádiózenekar ugyancsak német zeneműveket adott elő. A palesztinai rádió igyekszik az arabokat is a mikrofonhoz vonzani és az arab művészeket is helyetfoglalni a programjában. Jeruzsálemben is fel akarnak állítani egy stúdiót, úgy, hogy ezzel a szent város is be fog kapcsolódni a rádióba. Rövidesen egy rövidhullám-leadót fognak felépíteni Palesztinában, hogy kicserélhessék az európai programokat is. A mikrofonba héberül, angolul és arabul beszélnek. A telavivi stúdió elszóva így hangzik: „Haksev, haksev po Tel-Aviv!” Halló, halló, itt rádió Tel-Aviv.

Két és félmillió csehslovákiai zsidó Palesztinának. Prágából jelentik: A Jewish Agency Palesztina-exekutivejének intervenciójára a csehslovákiai Keren Hajeszod központi bizottsága két és félmillió csehslovákiai kölcsönt vett fel, amely több émeke-jezreelt kolóniát, köztük a csehslovákiai chalucook által alapított Beth Alpha és Sarid, konszolidációját fogja szolgálni.

Héber iskolaintézmények Európában és Palesztinában 1931-32-ben. Berlinből jelentik: A hebraisták világszövetsége (Brit Ivrit Olamit) a napokban proklamálta a héber kultúra alap (Keren Tarbut Ivrit) megindítását és ezzel egy idejűleg a londoni „Haolam”, a cionista világszervezet hébernyelvű hivatalosa, cikkeket közöl több neves héber író, tudós és a héber mozgalom vezetőinek tollából, akiknek sorában többek között prof. dr. Joséf Klausner, L. Simon, dr. Patai József, a budapesti Mult és Jövő szerkesztője, dr. Rawidovitz stb szerepel. A Haolamnak ez a száma rendkívül érdekes statisztikát közöl a keleteurópai és palesztinai héber iskolaintézményekről. Az adatok szerint, országoként így oszlanak meg a héber iskolák és nevelési ügyi intézmények: Palesztina 227 iskolával, 19.449 növendékkel és 790 tanítóval. Litvánia: 121 intézettel, 10.820 növendékkel és 437 tanítóval. Legyeleség: 243 iskolával és 25.000 növendékkel. Románia: 63 iskolával, 5771 növendékkel és 381 tanítóval (persze Erdély alig van képviselve ezekben az adatokban.) Lettország: 34 iskolával, 6000 növendékkel és 140 tanítóval. Bulgária: 39 iskolával, 3200 növendékkel és 102 tanítóval szerepel ebben a kimutatásban. Ezen kívül még Esztországból, Csehslovákiából, Jugoszláviából és a többi országokból is működnek héber iskolaintézetek. Összesen 750 héber iskola létezik ma Keleteurópában és Palesztinában 75.000 növendékkel.

A párizsi kommün
„Sorsok és Emberek” sorozatában Németh Andor új könyve. Lélekzajtó sebésséggel száguldó események, 258 oldal 117 lej Lepagenál, Kolozsvár. Postán utánvétellel.

vendékekkel és 2200 tanítóval. Ezek az adatok természetesen nem vonatkoznak Középeurópára és Amerikára.

Szakértő bizottságot küldött ki a Jewish Agency a French-jelentés megvizsgálására. Jeruzsálemből jelentik: A Jewish Agency egy speciális bizottságot nevezett ki a kormány által véleményezésre átadott és Lewis French országfejlesztési igazgató által készített jelentés megvizsgálására és a Jewish Agencynek a jelentéshez csatolandó memorandum megismerésére. A bizottság tagjai: dr. Arthur Ruppin, Granowsky, Wilkowsky, Smilansky és Victor Cohn, a PICA ügyvezetője. Az arab exekutive a jövő héten fog összeülni, hogy állást foglaljon a French-jelentéssel szemben.

A revizionisták és az alijja. Bécsből jelentik: Robert Stricker műszaki tanácsos, a bécsi revizionisták vezére a cionista exekutivehez és a zsidó országépítés többi szerveihez táviratban tiltakozott „a bevándorlási cserifikátoknak a baloldaliak részéről való monopólizálása” ellen. Kifejti, hogy a revizionista chalucook és a Birth Trumpeldor tagjai alig kaptak néhány cserifikátot. Azt írja ezzel kapcsolatban, hogy egyetlen csoport akarja monopólizálni a cionista világszervezetet és az országépítő alapokat. Ennek tudja be, hogy az ifjuság körében a kétkedés lesz urrá. Hasonló táviratot menesztett a revizionisták központi irodájához is, hogy a nem szocialista-cionista csoportok is kellő arányban jussanak a palesztinai bevándorláshoz.

Mint a legfinomabb liszt olyan finom az a por, amelyet az ODOLO fogpép elkészítéséhez használnak. ODOLO fogpép jól tisztít és kíméli a fogakat.

Svájc nem akarja ismerni a nemzeti szocialista politikát és annak közgazdasági elveit

Zürich, június 22. A zürichi német kereskedelmi kamara egyik legutóbb megtartott gyűlése alkalmából dr. Reupner, a svájci nemzeti szocialista párt egyik alapítója beszédet tartott pártjának gazdasági programjáról.

Dr. Reupner különösképen tartózkodott az antiszemita kifakadásoktól és ügykezett teljesen objektív módon történeti beállításban megvilágítani a nemzeti szocializmust. Közben azonban a keleti zsidókat, mint kizsákmányolókat és parazitákat jellemezte és élesen megkülönböztette őket a nyugati zsidóktól, akik egyszer-egyszer hasznossá is váltak a fejlődés szempontjából.

Dr. P. Gygas kormánytanácsos, Zürich városának polgármestere beszélt ezután. Izeke szedte a nemzeti szocialisták gazdasági programját, amelytől minden tudományos mértéket megtagadt. A nemzeti szocialisták antiszemitizmusa — mondotta — legkärivőbb bizonyítéka annak a reakciónak, amely most Németországot elborította. Svájcban nem ismerték az antiszemitizmust és a jövőben sem akarják ismerni. A nemzeti szocialista politikát és gazdasági programot Svájc népe ösztönös jóérzésével ki fogja lökni magából. A beszédnek óriási hatása volt.

Ismét melléfogott a máramarosszigeti rendőrség

Miért tartóztatták le Silber ékszerészt? Amikor az ékszerész zsidó, könnyen keveredhetik az orgazdaság gyanújába

Sighet-Máramarossziget, június 22. (Az Uj Kelet tud.) A szigeti rendőrség ismét nyomozott és mint mindig, ezúttal sem tagadta meg magát abban, hogy a bűnyübe egy ártatlan zsidó be ne keverjen. A marosvásárhelyi rendőrség néhány nappal ezelőtt letartóztatta Farkas Sámuel betörőt, akit Máramarosszigetre szállítottak. Itt Farkasnak már székült a vád és ennek a multnak felkutatására a rendőrség széleskörű nyomozást vezetett be.

Letartóztatták Silber Lajos ékszerészt, akit azzal vádoltak, hogy Farkastól másfélszer lej értékben ezüst és aranyárut vásárolt. Silber ugyanis egy pár karikagyűrűt vett meg Farkastól, amit köztudomás szerint minden ékszerész meg tesz, ha egy jól öltözött ember kínálja vételre. Silber ellen ezen az alapon vetődött fel az orgazdaság vádja. Házkutatást tartottak nála és félmillió lej értékű ékszert találtak lakásán. A rendőrség sietett megállapítani, hogy mindez rablott holmi és letartóztatták Silbert, akit a szatmári rendőrségre kellett átszállítani. Itt azonnal szabadlábra helyezték, mert egészen nyilvánvaló volt, hogy Silber saját árúját tartotta lakásán és nem foglalkozott mesterségesen orgazdasággal. Silbert át sem kísérték az ügyészségre, hanem Szatmáron azonnal szabadlábra helyezték, a szigeti rendőrség hozzáértésének pregnans bizonyítékaként.

tani, hogy mindez rablott holmi és letartóztatták Silbert, akit a szatmári rendőrségre kellett átszállítani. Itt azonnal szabadlábra helyezték, mert egészen nyilvánvaló volt, hogy Silber saját árúját tartotta lakásán és nem foglalkozott mesterségesen orgazdasággal. Silbert át sem kísérték az ügyészségre, hanem Szatmáron azonnal szabadlábra helyezték, a szigeti rendőrség hozzáértésének pregnans bizonyítékaként.

Hetven lejért leszurta egy ploesti zsidó házaspárt

Büntársát vádolja a gyilkossággal a többszörösen büntetett buigár nemzetségi borbély. Hogyan gyilkolták meg Weismann Leónét

Bucuresti-Bukarest, június 22. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt meggyilkolták Ploestiben Weismann Leó házaló-kereskedő ötvenhárom éves feleségét, míg a kereskedőt súlyosan megsebesítették. Weismann Leót a közkórházba szállították, ahol kihallgatása alkalmával csak néhány homályos adatban tudta vázolni a háttorzongató bűntény körülményeit. Ezeknek az adatoknak az alapján a ploesti rendőrség megállapította, hogy a gyilkosság egyik tettese Nicolae Gufef többszörösen büntetett borbélyval lehet azonos, aki a gyilkosság után nyomtalanul eltűnt Ploestiből.

A rendőrségen elmondotta, hogy június 15-én egy bani sem volt a zsebében, amikor Marghiolescu barátjával együtt elhatározta, hogy valahová betörnek. A Cuza Voda utcán éjjel egy és két óra között, egyetlen késsel felfegyverkezve, az ablakon keresztül hatolt be Weismann házába. A házaspár aludt, de amikor Gufef leugrott az ablakból, Weismann felébredt. Gufef megkérdezte tőle, hogy hol a pénz, mire az öregasszony felriadt álmából és hangosan sikoltozni kezdett.

mindent tudnak. 1930-ban Bukaresztben lopásért egy évre elítélték és büntetését le is töltötte. 1931-ben Ploestiben borbélyműhelyt nyitott, amelyet azonban bezárt, mert az üzlet nem ment. Ezután még egy lopási kísérletet követett el, de az ügyészség szabadlábra helyezte. Azóta műhelyekben is dolgozott, de végül mint munkanélküli elkerült Ploestiből, ahová később újra visszatért.

A ploesti rendőrség távirati körzöveletet küldött az ország összes rendőrségeihez, Gufef letartóztatására. Tegnap reggel Mizil városából telefonjelentés érkezett, hogy az ottani rendőrség letartóztatta Gufefet.

A rendőrségen elmondotta, hogy június 15-én egy bani sem volt a zsebében, amikor Marghiolescu barátjával együtt elhatározta, hogy valahová betörnek. A Cuza Voda utcán éjjel egy és két óra között, egyetlen késsel felfegyverkezve, az ablakon keresztül hatolt be Weismann házába. A házaspár aludt, de amikor Gufef leugrott az ablakból, Weismann felébredt. Gufef megkérdezte tőle, hogy hol a pénz, mire az öregasszony felriadt álmából és hangosan sikoltozni kezdett.

lelt, hogy ismeri az öreg Weismann és tudja, hogy sok pénznek kell lennie. Marghiolescu megölte Weismannét, majd leszurta Weismann is.

A gyanúsítottat autón hozták be Ploestibe, ahol a kihallgatás alatt beismerte, hogy ő volt a gyilkosság egyik tettese.

Marghiolescu, aki a kapunál hallgatott, ekkor berontott a házba és útni kezdte az egyre sikoltozó öreg asszonyt.

A házban valóban csak hetven lej találtak és ezzel elmenekültek.

Gufef a tett elkövetése után Mizilbe gyalogolt, ahol egy kocsmában inni kezdett. Mikor elhagyta a kocsmát, letartóztatták.

A rendőrség azonnal bevezette a nyomozást Marghiolescu kézrekerítésére, de a banditának eddig még nem találtak nyomára. A nyomozás teljes eréllyel folyik.

Kijelentette azonban, hogy a tettet nem ő, hanem Damian Marghiolescu, a rendőrség egy másik régóta ismert kliense követte el. Gufefről a ploesti rendőrségen sok

Végül mikor Weismann kijelentette, hogy csak 70 lej van a házában, Gufef azt mondta Marghiolescunak, hogy ne bántsa az öreg asszonyt, de ez ugye fe-

A könyvnap szenzációja: Zilahy: Két fogoly

olcsó kiadás, 618 oldal, 500 lej helyett vászonkötésben 90 lej, A szőkevény 88 lej. Küldje bélyegben (portómentes), vagy kérje utánvétellel Lepagetól, Cluj.

A londoni világregény pályázat nyertese:

Körmeny Ferenc: A budapesti kaland 544 oldal, fehér papír, fűzve 177 lej, kötve 225 lej Lepagenál, Kolozsvár. Postán utánvétellel. Kérjen ingyen jegyzéket.

A mithológia megvalósulása

Magnan és Saint Laque francia tudósok a francia Akadémia legutóbbi ülésén arról számoltak be, hogy megvan minden tudományos lehetősége annak, hogy az ember szárnyakat csatoljon magára és épügy repüljön, mint a madár.

Nincs és nem lehet kétség afelől, hogy ez a lehetőség nem pusztán a francia tudósok fantáziájában él, hiszen a legutóbbi évszázad technikai felfedezései régen tulszárnyalták a fantázia birodalmát. Helyesebben azt bizonyították be, hogy a fantázia nem mindig fantasztikum is egyben, sőt a tudományok legempirikusabb területén is a fantázia mintegy meg előzi a tényeket.

Korunk sok tekintetben az utópiák, vagy még tul az utópia: a mithológiai megvalósulása, amennyiben ez az utópia és mithológia nem rugaszkodik el a földtől — és a levegőtől.

A repülő ember tulajdonképpen már elő valóság azóta, amióta a repülőgép is valóság. De a repülőgép még nem szerves része az emberi testnek, kívül áll rajta és egy kicsit ellenségesen áll vele szemben, mint minden gép, amelyet az ember a maga szolgálatára, de egyben maga ellen is alkotott.

A szárnyas ember azonban, aki — a francia tudósok elképzelése szerint — egy nyolcad lóerős motor segítségével majd a levegőbe emelkedhetik — magának a göröglatin mithológiának megvalósulása; Daedalus és Icarus mondájának realizálása.

A minthozs tehát legtöbbször ősi emberi vágyakat és hajlamokat fejez ki. A repülés vágya különösképpen, Evszázadok óta kísérleteztek vele titkos műhelyek és alchimista vegykonyhák melyén.

A költészet — Homerosztól kezdve Verlainzig, Verlaine-től Ady Endréig — a madarakat mindig szívesen sorozta hasonlatai, szimbólumai, metaforái tárházába. Még pedig nem annyira énekek, keses formák miatt, hanem mert szárnyaik vannak, melyekkel diadalmasan szelhetik át a levegőet és a föld rögén, az erdők pompáján — az Azur végtelenségébe szárnyalhatnak.

Az emberi éhség és kalandvágy, mely felkutatja a föld rejtett zugait, óriáshegyekkel nyergelte meg a tengerek viharveszedelmes hátát, mindig nosztalgiaért, érzett a levegőig iránt, mindig irigyezte a szárnyasokat, kiknek „végzetük két hazát adott.”

Ez a nosztalgia akar realizálni a két francia tudós tudományos feltevéseiben, melyeknek valóságga érese esetén az emberi sorsok és lehetőségek újabb, szinte határtalan perspektívával bővülnének.

Az embernek szárnyai lesznek; szárnyak, melyekkel a magasba szállhat, talán a felhők felé s az eleddig csak halálos veszedelmek között elérhető hegycsúcsok ormaira emelkedhet. A Montblanc és Gaurizánkár csillogó haván szinte minden nagyobb erőfeszítés nélkül szállhatnak meg majd a turista-szenvedélyű emberek; a szerelmesek szárnyakon emelkedhetnek a szerelem égbe és szökhhetnek meg a különböző ellenkezések elől.

Ha a szárnyas ember álma tényleg megvalósul, úgy elkerülhetetlen lesz a közlekedés újabb forradalma is. Az autó és a vonat, mint személyszállító eszközök rövidesen megérnek alkonyukat. De még a közlekedés forradalmánál is nagyobb jelentőségű volna az a forradalom, mely politikai és távolsági vonatkozásokban állana be a szárnyas ember megvalósulásával.

A szárnyas ember az eddigi technikai vívmányoknál is problématisabbá tenné a politikai határok jogosultságát; a faji és nemzeti elzárkózások további fenn tartását.

Azaz... nem lehessen tudni, ahogyan az öreg, csufolódó Bernhard Shaw mondaná. Nem lehessen tudni, hogy a szárnyas ember fizikai felszabadulásával, rögököttségének kollektív megszűnésével nem-e szabadulnának fel egyidejűleg s újra azok az emberi ártalmasságok is, melyek ezideig — társadalmi és erkölcsi vonatkozásban — minden hatalmas technikai forradalom valóban forradalmi értékét illuzióriussá tették?

A vonatból, a büszke emberi ész egyik legbüszkébb alkotása volt, az idők folyamán páncélvonat; az autóból páncélaútó; a gőzhajóból torpedóromboló; a repülőgépből bombavetőrepülőgép; a szerves kémiai eljárások feltalálásából mérgezgáz-kultúra lett.

Félő, — hogy a fizikailag szárnyra kapó emberrel egyidejűleg nem fog megjelenni a Ma történelmének színpadán a lelkileg is szárnyaló ember; az az új em-

bertípus, melynek kezében, illetőleg hátán a szárny a szabadság, a rögtől és a föld nehézkedési törvényétől való megszabadulás eszköze lesz, nem pedig csak újabb elnyomások és gonoszságok fegyvere.

Ha a máat vesszük alapul, úgy valami sok optimizmusra nincs sok okunk és jogunk. Ha a nyomornak, gonoszságnak állati önzésnek, a nyárspolgári és plutokratá megvadulásoknak mai szennyes technikái, hanem morális fejlettségére áradatára; egyszóval, ha nem az ember tekintünk, akkor a megvalósuló mithológia nagyszerűségétől nem kell féltetlenül elragadtatva éreznünk magunkat. Nem pedig azért, mert könnyen meg-

het, hogy a szárnyas ember nyomában egy-kettőre megvalósul a légi rendőr, a szárazföldi hadsereg mellett a légi hadsereg, a földi finác mellé a légi finacság; a gyalogos, vámmellenőrző közegek mellé a légi vámszedő.

Es ebben az esetben a szárnyas ember-ről rövidesen kiderülne, hogy kár volt a francia tudósoknak a fejüket törniök; kár volt a rög, a föld emberével, illetőleg eme emberek többségének vadságával a levegőt is megfertőzni. Kár volt, mert eleddig legalább a levegőre, az azurra tekinthetünk, mint a végtelen szabadság, a határtalanság örzőjére.

De ha a mai ember, a föld annyi kintjának és szegényének embere a levegőt is birtokába venné, akkor nem a szabadsága tágulna ki, hanem csak gonoszságának és mérhetetlen nyomoruságának világa és működési területe nőne meg!

Salamon László,

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Hevesi Piroska és Pfeiffer Alfréd növendékeinek hangversenye. Ma, csütörtökön este 9 órakor tartja a két kiváló művész-pedagógus együttes növendékhangversenyt, melynek tartalmas műsorán Schubert, Mozart, Donizetti, Verdi, Meyerbeer stb. dal és áriái kívül a zon goirodalom legszebb művei: Bach, Beethoven, Brahms, Chopin, Tschajkovsky, Debussy stb. művei szerepelnek. Az érdekes estélyre már most felhívjuk a közönség figyelmét. Részletes műsorok Király-, Lepage- és az Ellenzéknél kaphatók.

Színház-Mozgó műsora

Csütörtök d. u. fél 4, fél 6, fél 8 órakor: utóljára:

Walzerparadies, grandiózus, melódikus zenéjű operett, szenzációs tánc-és énekszámokkal, 10 felvonásban. A főszerepekben: Grete Theimler, Veres Ernő, Szőke Szakáll és Paul Hörbiger. Hangos kísérő műsor és a legújabb hangos híradó. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Péntek fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor: Szombat fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor:

Vasárnap fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor:

Premiér! A legszenzációsabb és legkülönösebb expedíciós film: **A vérivók.** Hangos kísérő burleszk és a legújabb hangos híradó. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Matiné. A szenzációs hangos expedíciós film: **A vérivók.** Hangos burleszk és hangos híradó. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Az Opera-Mozgó műsora

Csütörtök fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10-kor: Péntek fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor: Szombat fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10-kor: Vasárnap fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10-kor: Glória, Főszereplők: Brigitte Helm és Gustav Fröchlich, Helyárak: 10 és 20 lej. Nincs külön repülő és segélybélyeg.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, június 23.

Bukarest, 18.40: Grammfón. 19: Te-nordalok. 19.20: Szimf. hangv. 20.15: Áriák.

Budapest, 9.15: Szalózenekari hangv. 12.05: Balalajkazené. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Helyes gyermeknevelés. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: Két elbeszélés. 5.30: Házikvartett. 7: Nagy Izabella magyar nótákat énekel. 8: Rádió külügyi negyed-óra. 8.15: Strauss János hangv. — 10: Jazz. 11: Cigányzene.

Bécs, 17: Hangv. 21: Bruckner: D-dur mise. 22.20: Cigányzene. Berlin, 19.35: Szólísták hangv. Breslau, 18.55: Grammfón. Langenberg, 22.20: Esti zene. Lipsce, 20: Zenekari hangv. Stuttgart, 21.20: Dalok.

Kattowitz, 17: Karének, 18.20: Köny-nyü zene.

Riga, 17: Szólísták, 18: Mandolin. — 21.30: Táncczene.

Milánó, 19.30: Zenekari hangv. 20.30: Puccini: Rondine c. operája.

Róma, 20: Grammfón, 20.45: Zene-kari hangv.

Palermó, 20.45: Donizetti: Don Pas-

Az Uj Kelet zsidótárgyú német könyveinek jegyzéke:

Gerelik: Fünf Jahre im Lande Neutralien — — — —	30.—	L
Artur Runds: Palästina — — — — —	15.—	L
Dr. Ignaz Zollschan: Revision des Jüdischen Nationalismus — — — —	20.—	L
Leib Perez: Die Nacht auf dem alten Markt — — — — —	15.—	L
Richard Lichthelm: Ser Aufbau des jüdischen Palästina — — — — —	5.—	L
Dr. Max Nordau: Die Tragödie der Assimilation — — — — —	8.—	L
Eduard König: Die moderne Babylonisierung der Bibel — — — — —	15.—	L
Dr. A. Granovsky: Boden und Siedlung in Palästina — — — — —	50.—	L
Felix Perles: Analekten zur Textkritik des alten Testaments — — — — —	20.—	L
Martin Buber: Ereignisse und Begegnungen — — — — —	40.—	L
Dr. Siegfried Bernfeld: Kinderheim Baumgarten — — — — —	10.—	L
Beda: Eece Ego (Lieder und Gedicht) — — — — —	15.—	L
Jos. Feiner: Gabriel Riessers Leben und Wirken — — — — —	40.—	L
Dr. Alfred Nossig: Integrales Judentum — — — — —	20.—	L
Hermann Blumenthal: Polnische Judengeschichten — — — — —	10.—	L
Hedwig Gaspari: Salomos Abfall — — — — —	30.—	L
Herzl: Das neue Ghetto — — — — —	25.—	L
Max Löhr: Israels Kulturentwicklung — — — — —	60.—	L
Awraham Schwadron: Von der Schande eurer Namen — — — — —	7.—	L
Die Bibel und die Kultur der Gegenwart — — — — —	5.—	L
Dr. Alfred Nossig: Polen und Juden — — — — —	10.—	L
Dr. Siegmund Kaznelson: Zionismus und Völkerbund — — — — —	5.—	L
Dr. Armin Schnitzer: Eine Rabbinerwahl — — — — —	10.—	L
J. Kreppel: Rabbi Jakob Aschkenazy — — — — —	5.—	L
J. Kreppel: Ostjüdische Legenden — — — — —	5.—	L
Prof. Dr. M. Blanckenhorn: Die Steinzeit Palästina—Syriens und Nordafrikas — — — — —	15.—	L
Leon Da Modena: Eldad und Medad — — — — —	10.—	L
Theodor Dänbler: Lasar Segall — — — — —	10.—	L

quale c. operája.

Prága, 18.50: Fibich: Arkonas eleste c. daljáték.

Pozsony, 18.10: Grammfón.

Brünn, 19.30: Verdi: Falstaff című operája.

Kassa, 15.30: Grammfón.

Stockholm, 21: Svéd dalok, 22: Táncczene.

Svájci Aleman Adó, 20: Zenekari hangv. 21.45: Mandolin.

Toulouse, 22: Operettzene. 22.15: Flo-tow: Marta, 23: Grammfón.

Madrid, 22.30: Rádiózenekari.

Brüsszel, 21: Strauss hangv. 22.10: Grammfón. 21: Könyü zene.

Párizs, 20.45: Vígopera.

Péntek, június 24.

Bukarest, 18.10: Grammfón. 19: Szaxofón. 20.15: Baritonének.

Budapest, 9.15: Postászenekar hangv. 12.05: Hangv. 12.25: Hírek. 1: Pontos

időjelzés, időjárás. 2.25: Hírek. 4: Divat-csevegés. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: Cigányzene. 6: Az Olimpiászra induló magyar vízpolócsapat bucsuztatása. 6.15: Társadalmi élet. 6.45: Szalózenekari hangv. 7.35: Tolvajok az irodalomban. 8: Hangv. 9: Pontos időjelzés, időjárás. 9.15: Táncczene. 10.45: Cigányzene.

Bécs, 20.18: Wagner: Bolygó hollandi c. operája. 22.45: Jazz.

Berlin, 20.20: Tarka est. 21.10: Vidám est.

Breslau, 23.15: Népszerű zene. Langenberg, 21: Buffó operák részli. grammfónon.

Lipsce, 20.15: Wagner: Rajna kincse c. operája.

Stuttgart, 22.45: Busoni: Cselló és zongorasonáták.

Kattowitz, 20: Szimf. hangv.

Riga, 21.30: Táncczene.

Milánó, 19.30: Könyü zene.

Róma, 20.45: Szimf. hangv.

Palermó, 20.45: Zenekari hangv.

Prága, 19: Vidám dalok, 19.20: Dvo-rak művei.

Pozsony, 18.15: Grammfón.

Kassa, 19: Mendelssohn dalok.

Toulouse, 20.30: Berlioz: Romeo és Julia. 20.45: Harmonika. 23.15: Dalok. — 23.30: Szimf. hangv. 00.5: Jazz.

Svájci Aleman Adó, 20.15: Wagner: Bolygó hollandi.

Stockholm, 20.45: Rádiózenekar, 22: Táncczene.

Brüsszel, 20: Operettalok. 21: Kar-ének.

APRÓ

HÍRDETÉSEK

Budapesten tanult kezdő szűcssegéd állást keres. Cim a kiadóban.

Különbejárati butorozott szoba tiszta, nagyon olcsón kiadó 1—2 személy részére özv. Popné Hegyvölgy ucca 5.

Naponta frissen fejt kóser tehén- és bivalytej (házhöz szállítva is), valamint tejszín, tejföl, vaj és turó kapható Schwartz Ignácénál, Str. Filipescu (Szentlélek u.) 7. Ugyanott vegetárius koszt — kihirdásra is — kapható. Csak megrendelésre.

Különbejárati uccai szoba fürdőszoba használatl kiadó, Egyetem ucca 3. sz. I. emelet 4.

Sapkahorgolást mindenféle formában, selyem és gyapjúból olcsón vállalok. Ce-lea Decebal 13. (volt Rudolf-ut) jobbra utolsó ajtó.

Az Uj Kelet könyv-

osztályának könyv-

ujdonságai

Aisberg: Most már értem a rádiót. Mula-táságos bevezetés a rádiótechnikába. 245 ábrával és képpel 78 lej. Balla Bo-risz: Niezky növendék 135 lej. Dreiser: Amerikai tragédia. A pénz. és szerelem-sóvár amerikai fiatalság tragédiája. 3 kötet 234 lej. Oswald Spengler: Gép és ember. Egy új életfilozófia g ndolatai 72 lej. Vassá Adolf: Szabadalmi törvény 50 lej. Kapható az Uj Kelet könyvosztályá-ban utánvételt vagy az összeg és portó-költség előzetes beküldése mellett (posta-bélyegben is.)

Gazdasági é

vez

Mindenről pontos

tesül, beszámol az

egyetlen kereskedő

ügyi napilapja. E

az új törvényeket.

„Argus” napilap

évre 1000 lej, féle

évre 300 lej. Fi

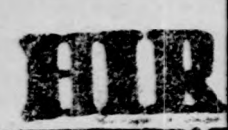
könyvkereskedés

és az „Argus” ki

naponta kapja a le

nyös feltételekkel

utján adhat fel.

— Ma proklamálják

fermoratóriumot? Genf

osztrák szanálási kölcs

vezőtleneknek tartják.

ciaország magatartása

zetlenülé válik június

az osztrák transferrme

léptetése, amelynek

osztrák kormány köl

hétről-hétre halasztotta

— A francia kormány

szavazást a Saar-vidék

lentik: A Daily Mail

a francia kormány által

kában a saar-vidéki n

tul leendő foganatosít

— Hitler most m

Londonból jelentik: G

trónörökös és Sybill

hercegnő eljegyzési ü

hívottjai között ott s

ler is, aki így személ

ni az egykor uralkodó

kel. Lehet, hogy tanác

cio feltételeiről.

— Tudományosan r

ápolás. Minél résebb

annál alaposabban tis

fe és víz egyedül nem

beco-fogpaszta előseg

dést, úgy, hogy a legy

dékok is könnyen eltá

hézagaiból.

— Beiratás az orad

Lipót” izr. Ujceumba,

ge felhívja az intézet

iratkozni kívánó, valar

növendékek figyelmét,

ványeiket már most,

hó 5-ig a liceum iga

Gheorghe Baritiu) sze

ta utján nyujtsák be,

um vezetősége aug. k

fogja az általános vis

lők egyéni körülmény

vételével megállapítar

jelentkező tanulóknak

nyűkhöz iskolai, szül

állampolgársági bizony

tolniok. Ugyanezen a

juk a vidéki szülők fi

gyermeküket Szilágyi

nár internátusában h

Delavrancea, (Rítvók

goruan rituális ellátá

ban szakszerű előkés

felvételi kérvény ürl

vagy az internátusbar

HIREK

nas eleste
 taff címü
 22: Tanc.
 Zenekari
 2.15: Flo-
 22.10:
 19: Sza-
 hangv.
 1: Pontos
 4: Divat-
 időjárás,
 limpiászra
 bucsuzta
 5: Szalón
 az iroda-
 időjelzés,
 : Cigány-
 hollandi
 0: Vidám
 ne.
 rák részl.
 na kinese
 lló és zon
 gv.
 20: Dvo-
 ok.
 neó és Ju-
 Dalok. —
 z.
 Wagner:
 nekár. 22:
 21: Kar-
 szücssegéd
 oba tiszta,
 ély részé-
 5.
 tehén- és
 valamint
 kapható
 Filipeseu
 vegetárius
 nató. Csak
 fűrdőszoba
 ucca 3. sz.
 formában,
 llalok. Ca-
 ut) jobbra
 önyv-
 önyv-
 ádiót. Mu-
 echnikába.
 Balla Bo-
 Dreiser:
 szerelem-
 rédiája. 3
 r: Gép és
 dolatai 72
 törvény 50
 vosztályá-
 és portó-
 ett (posta-

Ma proklamálják az osztrák tranzsfermoratóriumot? Genfből jelentik: Az osztrák szanalási kölesön kilátásait kedvesítleneknek tartják. Ugy látszik Franciaország magatartása miatt elkerülhetlenné válik június 23-án, csütörtökön az osztrák tranzsfermoratórium életbe lépése, amelynek proklamálását az osztrák kormány kölesön reményében hétről-hétre halasztotta.

A francia kormány nem akar népszavazást a Saar-vidéken. Londonból jelentik: A Daily Mail értesülései szerint a francia kormány nem áll szándékában a saar-vidéki népszavazás 1935-ön elrendelő fogantatását kérni.

Hitler most már udvarképes is. Londonból jelentik: Gustav Adolf svéd trónörökös és Sybill szász-köburg-góthai hercegnő eljegyzési ünnepségeinek meghívottjai között ott szerepel Adolf Hitler is, aki így személyesen fog érintkezni az egykor uralkodó német fejedelmekkel. Lehet, hogy tanácskoznia a restauráció feltételeiről.

Tudományosan megalapozott foglalkozás. Minél előbb a nyálkaképződés, annál alaposabban tisztul a száj. Fogkefé és víz egyedül nem elegendők. A Pehco-fogpaszta elősegíti a nyálkaképződést, úgy, hogy a legparányibb ételmara-dek is könnyen eltávolíthatók a fogak hézagjaiból.

Beiratás az oradeai Dr. Kecskeméti Lípót izr. liceumba. A liceum vezetősége felhívja az intézetbe első ízben beiratkozni kívánó, valamint a már itten járt növendékek figyelmét, hogy felvételi kérvényeiket már most, de legkésőbb aug. hó 5-ig a liceum igazgatóságánál (Str. Georgehe Baritiu) személyesen vagy posta útján nyújtják be. A tandíjat a liceum vezetősége aug. hó második felében fogja az általános viszonyoknak és a szülők egyéni körülményeinek figyelembevételével megállapítani. Az első ízben jelentkező tanulóknak felvételi kérvényükhöz iskolai, születési, ujjraoltási és állampolgársági bizonyítványt kell csatolniuk. Ugyanezen alkalommal felhívjuk a vidéki szülők figyelmét arra, hogy gyermekeiket Szilágyi Adolf liceumi tanár internátusában helyezhetik el (Str. Delavrancea, (Ritvók Zs. u.) 17, ahol szigorúan rituális ellátást és tanulmányaikban szakszerű előkészítést nyernek. A felvételi kérvény őrlelője a liceumban, vagy az internátusban kapható. Az igazgatóság.

Reakciós elemek foglalták le külföldön az erdélyi magyarság védelmét; Mikor kezd fizetni a kolozsvári Hitelbank? Szász Endrét jubiláljuk. Mjéért maradt el a kolozsvári villamosútvonal közigyelése? Indig Ottó karrierjének utja Neményi Lili — megvilágításában. Az Erdélyi Penklubból kifelejtették a baloldali írókat. Az erdélyi román és magyar orvosok bojkottálták a budapesti orvoskirándulást. Jósika János báró elvált feleségének tartásdíját is szerette volna konvertálni. Kiknek a hibája miatt uszott el Majláth püspök vagonja? A temesvári Filt-cipőgyár remekelt. Szatmári panoptikum. Fekete Tivadar legújabb szelvénykérdései. Bukarest—Brassó és Kolozsvár között. Egy temesvári milliomos újságírói ingyenes vizumokat csalt ki a konzulátusoktól. Bernády György nem hajt térdet-fejét a vársárhelyi pitiánerek előtt. Vest báró volt bukaresti követ Bécsben — munkanélküli és kéreget, az Erdélyi Futár szenzációs cikkei, amelyek méltán keltik fel az olvasóközönség érdeklődését. Szögyéni Kiss Endre politikai, közgazdasági és irodalmi revüje Kolozsváron jelenik meg. Az Erdélyi Futár ára 15 lej, kiadóhivatála: Cluj, Berde ucca 2. sz.

Gazdasági életünk átszervezése

Mindenről pontosan és gyorsan értesül, beszámol az „Argus“ Románia egyetlen kereskedelmi, ipari és pénzügyi napilapja. Ezenkívül hűen közi az új törvényeket, rendeleteket is. Az „Argus“ napilap előfizetési ára egész évre 1000 lej, félévre 550 lej, negyedévre 300 lej. Fizessen elő a Lepage könyvkereskedés Cluj-Kolozsvár, utján és az „Argus“ kiadóhivataltól viszont naponta kapja a lapot. Hirdetéseket előnyös feltételekkel ugyancsak Lepage útján adhat fel.

Angol arisztokraták és iparmágnások Angliába invitálták a német extrónörököst?

Angol hivatalos körök cáfolják a hírt

London, június 22. Híre terjedt annak, hogy angol arisztokraták és iparmágnások meghívták a német extrónörököst Angliába az ipari kérdések tanulmányozására. Részére állítólag már béreltek is lakosztályt a Westendben. A volt német trónörökös repülőgépen fogja beutazni Angliá nagy részét. E hírrel kapcsolatban a londoni Press

Association felhatalmazásra kömmunikét tett közzé, mely szerint angol hivatalos körökben mit sem tudnak arról, hogy a német extrónörökös Angliába készül ellátogatni. Angol hivatalos felfogás szerint az állítólagos látogatás nem lenne kívánatos, mert világszerte a német monarchizmus megerősödését magyaráznák bele.

Adó címen lefoglalják a tizenkét ezer márkánál nagyobb jövedelmeket — Poroszországban. Berlinből jelentik: Szenzációs törvényjavaslatot fogadott el a porosz országgyűlés főbizottsága. A kommunisták ugyanis javaslatot terjesztettek be, amely szerint az évi 12.000 márkánál nagyobb jövedelmeket adó címen az állam részére le kell foglalni. Az indítvány mellett a kommunistákkal együtt szavaztak a szociáldemokraták is. Állást foglaltak ellene a hitleristák, míg a nemzeti pártiak és katolikus centrum tartózkodtak a szavazástól.

Leállítja üzemét az Alpinen-Gesellschaft. Bécsből jelentik: Az Alpinen Montangesellschaft valamennyi alkalma zottjának felmondott, üzemét július elsején beszünteti és legalább jövő év tavaszáig szünetelteti. A dúsgazdag bánya-társaság, amely legfőbb pénzelője volt a Heimwehr-mozgalomnak, most a gazdasági válsággal indokolja eljárást. A szociálistafalás rossz üzletnek bizonyult.

Hasszorulás, rossz emésztés, erős bomlási és erjedési folyamat a gyomor-bél huzamban, bélbakterium- és gyomor savtúltengés a természetes „Ferenc József“ keserűviz használata mellett visszaféjődnek. Számos orvos a Ferenc József vizet mindkét némbeli felnőtteknek és iskolás gyermekeknek kitűnő sikerrel rendel. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Nem emeli az adókat a svájci kormány. Bernből jelentik: Cáfolják azt a hírt, hogy a svájci kormány az egyenes-adókat emelni akarja, mert Svájcban ez az adó nem magasabb, mint bárhol a világon. Politikai körökben ezzel szemben nem tartják kizártnak, hogy sor fog kerülni a malátá, szesz és dohány adójának jelentős emelésére.

Iskolai hír. A Ferdinand király uti izraelita elemi iskola I. osztályába, valamint az óvodába az előjegyzések f. hó 23-tól jul. 1-ig naponta d. u. 4—5-ig eszközöltetnek az igazgatói irodában. Felhívjuk az érdekelteket, hogy gyermekeiket a napokon feltétlenül előjegyezni sziveskedjenek. Igazgató.

A német belügyminiszter értekezletre hívta össze a tagállamok belügyminisztereit. Berlinből jelentik: Gayl báró birodalmi belügyminiszter szerdára értekezletre hívta össze a tagállamok belügyminisztereit, amelyen a pártegyenruha viselésének szabaddá tételével előállott felszültséget igyekeznek eloszlatni.

Meggyilkolták, mert jól öltözködött Grác-ból jelentik: Az Alter Markt melletti pataokban ma egy férfi holttestét találták, akinek fején és tarkán hatalmas szurt és vágott sebek éktelenkedtek. Megállapították, hogy Alexander Smotic 21 éves jugoszláv fűdművelés azonos, akit Amtinger és Hütter nevű társai gyilkoltak meg. A gyilkosok bevallották, hogy azért gyilkolták meg társukat, mert az állandóan jól öltözködött és nagyobb pénzösszeget sejtettek nála. Meggyilkolása alkalmával azonban mindössze 5 sillinget találtak nála.

Egyhavi kényszerszabadságra küldik az amerikai közalkalmazottakat. New Yorkból jelentik: A washingtoni képviselőház elfogadta azt a tervezetet, hogy bizonyos közalkalmazottak takarékszámból hetenkint csak öt napot dolgozzanak, míg mások évenként egyhavi kényszerszabadságot tartoznak igénybe venni fizetés nélkül. A parlament elutasította a közalkalmazottak 10 százalékos fizetés-csökkenésére vonatkozó javaslatot.

A Salom Klub és a Haggibbor együttes kirándulása. A Salom Klub és Haggibbor vasárnap, e hó 27-én hajnalban együttes kirándulást rendez a Dregán-völgyébe. Indulás hajnali háromnegyed 4 órakor a Mátyás-ház előtt. Az autóbusz és iparvasút díja 115 lej. Jelentkezők a klub és teniszszakszövetség tagjai, illetve azok hozzátartozói részéről a díj előzetes lefizetése mellett pénteken délig. Telefon: 7—75.

Barátnője féltékenységből lelőtt egy brünni gyarost. Brünnből jelentik: Piovoity Irén 38 éves brünni lakos dr. Kirschner Richárd ismert morvaországi gyarost tegnap este Walder Emy vereri lakásán forgópisztolyából lelőtte. Piovoity Irén hosszabb idő óta benső baráti viszonyt folytatott a gyarossal, akivel a legutóbbi időben nézeteltérésbe keveredett. Walder Emy vállalta a közvetítő szerepét és kettőjüket meghívta lakására. Dr. Kirschner ki akart békülni Piovoity Irénrel, aki a találkozás alkalmával felhevült, előrántotta revolverét és kétszer rálőtt dr. Kirschnerre. A nagyiparost kórházba szállították, ahol megállapították, hogy sérülése nem életveszélyes. Piovoity Irén előadta, hogy Kirschner féltékenységből akarta agyonlőni és hogy öngyilkosságot akart megkísérelni, amelyben Walder Emy akadályozta meg. Piovoity Irént a brünni törvényszéki fogházba szállították.

Szilágysági autóbussz-menetrend

Érvényes 1932 május 22-től.

Zálu—Simleul-Silvaniei—Carei—Satu-Mare:

I N D U L					É R K E Z I K			
I.	II.	III.	IV.		I.	II.	III.	IV.
5—	11-15	13—	18-30	Zálu Vársolt Simleul-Silvaniei Tágnad Carei Satu-Mare	8—	9-20	13-30	20-45
5-40	11-55	13-40	19-10		7-20	8-40	12-50	20-05
6—	12-15	14—	19-30		7—	8-20	12-30	19-45
7-30	—	15—	—		5-30	—	—	18-15
8-30	—	16-30	—		4-30	—	—	17-15
9-45	—	—	—		—	—	—	16—
É R K E Z I K					I N D U L			
I.	II.	III.	IV.		I.	II.	III.	IV.

Zilahon vonatcsatlakozás Zsibó—Nagybánya felé 8.40 órakor
Autóbussz Szilágy-Cseh felé 13.30 órakor

Ciucea—Simleul-Silvaniei:

I N D U L					É R K E Z I K			
I.	II.	III.	IV.		I.	II.	III.	IV.
—	10-55*	18—*	—	Ciucea Crasna Vársolt Simleul-Silvaniei	7—	15-30	—	—
7—	12-10	19-15	—		6—	14-10	20-20	—
7-15	12-20	19-30	—		5-45	13-50	20—	—
7-40	12-40	20—	—		5-30	13-30	19-45	—
É R K E Z I K						I N D U L		
I.	II.	III.	IV.	I.		II.	III.	IV.

*Vársolt-on csatlakozás Zilahra
Cucsán vonat csatlakozás Kolozsvár—Bukarest felé 7.46 órakor személy, 9.07 rapid, 10.53 gyors, 16.38 személy, 18.01 gyors, Nagyvárad felé 8.12 gyors, 10.58 gyors, 16.02 személy.

Soc. Mera & Comp.

NAPRÓL NAPRA

A máltai lovagrendnek az abukiri csatában egyik hadihajóval tengerbe süllyedt kincsét ki akarják emelni a tengermélyből.

Morrowné, az elhunyt mexikó-cityi amerikai nagykövet özvegye, Lindberghné anyja megerkezett Amerikából Angliába, ahol hír szerint meg fogja látogatni Lindberghék volt szobalányának, rendőri gyanúsítás miatt öngyilkossá lett Violet Sharp-nek szüleit. Az esti lapok szerint rövidesen Lindberghné is elhagyja Amerikát s hosszabb tartózkodásra Franciaországba utazik.

Fritzi Massary operettprimadonna a berlini Metropol Színházban szeptemberben játszani fogja Alfred Grünwald és Oscar Strauss új operettjének főszerepét. A darab címe: Egy asszony, aki tudja, mit akar.

Pomerániában teljes visszavonultságban meghalt dr. A Chamisso, a nagy francia költő leszármazottja. Az orvos a háboru idején csapattiszt front szolgálatot teljesített a német hadseregben s elfogott egy francia tisztet, akit ugyancsak Chamissonak hívtak s a család franciaországi ágához tartozott.

Néhány párizsi moziban a filmleadás céljára épült kamrában gépembert dolgoztattak előtér helyett. A gépember munkája tökéletes volt.

Moissi a prágai német színházban eljátszotta a Hamlet címszerepét. A csehszlovák fővárosban öt éve nem szerepelt művészt nagy ünneplésben részesítették.

Az osztrák Schutzbund hadgyakorlatára készül. Bécsből jelentik: A párt hadseregek felvonulási tilalma ellenére a Heimwehr beavatkozásmintesen végzi hadgyakorlatait. Emiatt a köztársasági Schutzbund is elhatározta, hogy 15 ezer emberrel hadgyakorlatot fog tartani Purkersdorf mellett. Erdeklődésüket várják, hogy a kormány milyen magatartást fog tanúsítani a tervvel szemben.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy urisزابóságomat Calea Reg. Ferd. (Ferenc József ut) 32. alól Piata Unirei (Fótér) 29. (Corso-mozgó épület, emelet) alá helyeztem át. Az árakat a mai viszonyokhoz mérten jelentősen leszállítottam. A n. é. közönség további szives pártfogását kéri Dávid Áron.

Az osztrák kormány nem devalválja a silling értékét. Budapestről jelentik: A budapesti osztrák követség cáfolja a Pesti Napló azon értesülését, hogy az osztrák kormány a sillinget 25 százalék kal devalválni akarja.

Július elsején kezdi meg működését a csehszlovák gabonaimport-szindikátus. Prágából jelentik: A kilenc tagból meg alakuló gabonaimport-szindikátus július elsején fogja működését megkezdni. A behozatali engedélyek díját — hír szerint ugy fogják meghatározni, hogy azaz szabályozhassák a belföldi árakat. A kompenzációs üzletek ellenőrzésére a ma lomiap egy delegátust küld ki a bizottságba.

VIDÁM SAROK

Két középiskolai nyelvtanár beszélget.

— Tegnap megmondtam a véleményemet az anyósomnak, — ujságotla az egyik.

— Remélem, jó magyarosan! — örvendez a kollega.

— Fenét! — Görögül.

A kolozsvári Magyar Színházban új darabot próbálnak. A társulat nem respektálja a rendezőt és a zaj olyan nagy, hogy senki sem érti a rendező szavát. Végre a rendező elveszti türelmét és a „dir“ elveszti a türelmét.

— Hát ez kész bolondokháza — ordítja magából kikelve...

Mire az egyik színész csendesen megjegyzi:

— No nem egészen, mert ott legálabb az igazgató normális...

UJ KELET Legújabb hírek

A nemzeti parasztpárt valószínűleg csak a németekkel köt Erdélyben kartellt

Ministerjárás volt tegnap délután Kolozsváron. Perieteanu közlekedésügyi miniszter a vasuti tarifák leszállítását igéri

Az erdélyi szász hitleristák is beléptek a cuzista-nemzeti szocialista választási kartellbe

Bucuresti Bukarest, június 22. (Az Uj Kelet tud.) A nemzeti parasztpárt vezetősége még mindig nem készült el a választási manifesztum megszövegezésével, holott politikai körökben türelmetlen érdeklődéssel várják a nemzeti parasztpárt kormányprogramját. A manifesztumnak arra a kérdésre kell válaszolnia: hogyan kívánja a nemzeti parasztpárt az állam legsürgősebb pénzügyi problémáit megoldani, így például a fizetési és nyugdíjtelmények kifizetését, továbbá milyen álláspontot foglal el a párt a bankjegyforgalom, a stabilizáció és a külföldi tartozások fizetése kérdésében.

A kisenevi programbeszéd

Ezekre a kérdésekre egyelőre csupán Mihalache kisenevi programbeszéde ad valamelyes felvilágosítást. A párt programjának lényege e szerint: az államéletet a mai gazdasági viszonyok nivójára leszállítani és gazdasági és pénzügyi vonatkozásokban a mai lehetőségekhez alkalmazkodni. Ezzel kapcsolatosan Mihalache az adóterhek leszállítását és az impornak a kivétellel való egysúlyban tartását jelentette be. A lej stabilizációját a kormány fenn akarja tartani, ezzel szemben szükségesnek látja, hogy megfelelő mennyiségű pénz legyen forgalomban. Ezek volnának azok a pillanatnyi intézkedések, amelyeket a kormány a választások után foganatosítani fog.

Alkalmazzák az álláshalmozási törvényt

Ezzel párhuzamosan a kormány megteremtette a szükséges intézkedéseket az álláshalmozási törvény alkalmazására. Perieteanu közlekedésügyi miniszter kijelentette az újságírók előtt, hogy a kormány ezt a törvényt a legszigorúbban alkalmazni fogja. Megvizsgálják az autonóm intézetek ügykezelését, annál is inkább, mert ezek az intézetek túlságosan költségesek. A közlekedésügyi miniszter kijelentette végül, hogy a kormány igyekezik fog leszállítani a tulmagas vasuti tarifákat.

Mirto nyilatkozata a választások tisztaságáról

Az Adeverul intervjut közöl Mirto volt minisztertől, a nemzeti parasztpárt választójogi szakértőjétől. Mirto hangsúlyozta, hogy pártja határozottan szabad választásokat kíván és fog levezetni. Attól a párttól, amely éveken át küzdött a tiszta választásokért, nem is lehet mást elképzelni. A nemzeti parasztpárt erre példát is nyújtott 1928-ban, mikor Romániában egyedül álló szabad választásokat tartott és most sem fog másképp cselekedni. Ő lenne az első, aki a kamarában szavá tenné, ha visszaélések történnének.

Arra a kérdésre, miért nem tette magáév Jorgáéknak azt a javaslatát, hogy hívják össze a közben feloszlott parlamentet és szavazzák meg a választási prémium eltörlését, amiért épp Mirto annyit küzdött? — azt válaszolta, hogy ő tényleg hosszú ideig harcolt a prémium eltörléséért, ma is az a nézete, hogy nem helyes, de Jorga akkor, amikor az ő választójogi javaslatát tárgyalni kellett volna, azt mondta, hogy legalább 1 hónapra kell a javaslatot kellő áttanulmányozására. Hogy lehetséges, hogy amikor megbukott Jorga, már 48 óra is elég lett volna a prémium eltörléséhez. A feloszlott parlament nem lett volna őszinte hiva a választójogi reformjának és ezért kívánja ezt a reformot az új parlament elé hozni, amely jobban meg fogja érteni annak intencióit.

Arra a kérdésre, hogyan képzeli el a

parlament működését, amikor a szenátus nem lesz teljes, Mirto hangsúlyozta, hogy 2 megye: Szamos és Küküllő kivételével az összes megyei tanácsok fel vannak oszlatva, 45 megyében a községi tanácsok túlnyomó része és csak 12 olyan megye van, ahol a községi tanácsok többsége még nem lett feloszlattva. Tehát csak 12 megyében lehetne jogszerűt meg-ejteni a községi és megyei tanácsok sze-nátorválasztását. Miután ez a szenátus teljességét lehetetlenné tenné, más megoldást kell keresni, ha a községi és megyei választásokra nincs előzőleg idő. Helyre kell állítani a törvényességet és szavazati jogot adni az 1929-ben megválasztott tanácsosoknak, mert a választott bizottságok feloszlattása törvénytelen volt, mert nem revíziós bizottságok oszlatták fel, hanem a belügyminiszter, vagy a prefektusok, akiknek erre semmi joguk nem volt. Ő abban az irányban fog harcolni, hogy ennek az álláspontnak szerezzen érvényt.

A német hitleristák kartellt kötöttek Cuzával

A cuzisták és nemzeti szocialisták között létrejött választási kartellt kibővítették Fabritius német hitlerista frakciójával, amely azt reméli, hogy Hitler

uralomrajutásával a romániai németek között is vezető szerephez juthat.

A nemzeti parasztpárt készül a választásokra

A nemzeti parasztpárt lázasan készül a választásokra. Kolozsváron ma délután összeül a párt szűkebbkörű erdélyi vezetősége, hogy döntsön a képviselői jelölési listák és a különböző kartellek ügyében. Az ülésen Popovici Mihály elnököt és azon résztvevőket Voicu-Nitescu földművelésügyi miniszter, dr. Emil Hatiegan erdélyi miniszter, valamint Pop-Csieső István, dr. Dan Sever, dr. Jonel Pop, dr. Aurel Socol és mások. Revízió alá vették a megyei tagozatok által elkészített jelölési listákat, majd a különböző kartellajánlatokat tették megvitatás tárgyává. A vezetőség tárgyalásokat folytatott az ugyancsak Kolozsváron tartózkodó Brandsch kisebbségi alminiszterrel és dr. Hans Otto Rothal, a német párt képviselőivel.

Valószínű, hogy a nemzeti parasztpárt és a németek között létrejön a megegyezés. A magyar párttal folytatott kartell-tárgyalások sikeres kimeneteléhez kell a remény. Ezzel szemben még nem zárták le a magyar gazdasági szövetséggel folytatott tárgyalásokat.

Az élesdi rablógyilkosok fellebbviteli tárgyalása a nagyváradi tábla előtt

Az ügyész a büntetés felemelését kérte

Oradea-Nagyvárad, június 22. (Az Uj Kelet tud.) Az élesdi rablógyilkosok bűnperének fellebbviteli ügyét ma tárgyalta a nagyváradi tábla Mihaiescu tanácsa. A vádat Jonescu ügyész, a védelmet dr. Sangeorgeanu ügyvéd látta el.

A vádirat felolvasása után Kovács András vádlott megerősítette a vizsgálóbírónál tett vallomását és azt hangoztatta, hogy meg kellett áldoztatni ölnie, mert nem akartak csendőrkézzé kerülni.

A másodrendű vádlott Bereczki, arra

hivatkozott, hogy tettét nem előre megfontolt szándékkal követte el.

Jonescu ügyész vádbeszédében azt emelte ki, hogy bármely fájdalmas szerep számára őt szerencsétlen gyermekeket megfosztani kenyérkeresőjétől, mégis a tett borzalmassága arra kényszeríti, hogy a tizenöt évi fegyházbüntetés felemelését kérje a vádlottakra.

Sangeorgeanu védő beszéde után az elnök bejelentette, hogy a tábla ítéletét ma, csütörtök délelőtt fogják kihirdetni.

Országszerte letartóztatták a Dolgozók Blokkjának képviselőjelöltjeit

Minden eszközzel megakadályozza a kommunista listák letételét a sziguranca

Cluj-Kolozsvár, június 22. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári kommunista letartóztatások ügyében még mindig a legnagyobb titoktartásban burkolóznak a kolozsvári rendőrségen. A sziguranca egyrészt a bukaresti kommunista szervezkedés, másrészt a választási kampány ügyében sokféle irányban folytatta a nyomozást és az őrizetbevételek napok óta változatlanul tartanak. A dolgozók blokkjának képviselőjelöltjeit napok óta keresik és amennyiben megtalálják őket, őrizetbe veszik. Eddig több mint husz őrizetbevétele történt és az emberek egyrészt már át is tették az ügyészséghez.

A letartóztatottak neveit nem adta ki még a sziguranca, mely most is a város különböző pontjain folytatja a nyomozást a kommunistagyanusok előállítására.

Nagyváradon letartóztatták két képviselőjelöltet

Oradea-Nagyvárad, június 22. (Az Uj Kelet tud.) Az egész országban a kommunista jelöltek ellen megindított letartóztatási folyamat ma Nagyváradon folytatódott. A rendőrség a választási agitációval kapcsolatosan letartóztatta Gyarmati Sándor városi tanácsost, aki a dolgozók blokkjának egyik jelöltje. A rendőrségen Gyarmati Sán-

dorral épügy reverzálást akartak aláírni, mint Ullmann Sándorral, de Gyarmati kijelentette, hogy nem hajlandó visszavonulni az agitációjáról. Ugyancsak letartóztatták dr. Kertész Rezső ügyvédet, a dolgozók blokkjának másik jelöltjét, aki miután számított arra, hogy a rendőrség le fogja tartóztatni, nem tartózkodott odahaza. Ennek ellenére a rendőrség közegei Kertész Rezsőt felkutaták és a rendőrségre vitték, ahol őrizetbe vették.

Désen éhségstrájkot kezdtek a letartóztatottak

Dej-Dés, június 22. (Az Uj Kelet tud.) Az egész országban sorra történő letartóztatások Désen is be következtek. Itt tegnap délelőtt egy tizenegy főből álló csoport akarta dr. Pop Corneli közjegyzői irodájában a választói lista benyújtásának formalitásait elvégezni. A dolgozók blokkjának emberei, köztük a képviselőjelöltek, a közjegyzői iroda előtt a sziguranca embereivel találkozottak, akik mind a tizenegy munkásvezért letartóztatták. A letartóztatottak között vannak dr. Nass Endre fogorvos, Barha Antal szabó, Seplecean Iosif asztalos, Hirsch Ignác napszámós, Sámuel Nándor szabó, Mező Ferenc cipész, Németh Lajos cipész, Busin Gábor asztalos. A letartóztatottakat kihallgatás nélkül huszonnégy órája tartják fogva. A munkásvezetők egyrészt szerdán reggel éhségstrájkot kezdtek.

Szerencsés számok

Bucuresti Bukarest, június 22. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő sorsjegyek nyertek: 500.000 lej 57.319, 25.000 lej: 39574, 13587, 15.000 lej: 31075, 3919, 16567, 79292, 57649, 10.000 lej: 11407, 6675, 26562, 6167, 12649, 28536, 1179, 53668, 73286.

Nyarálatási akció a CFR tisztviselői számára

Bucuresti Bukarest, június 22. A CFR munkáspénztára elhatározta, hogy a CFR-tisztviselők gyermekei számára nagyszabású nyarálatási akciót vezet be Carmen Silva feketetengeri üdülőhelyén. A gyermekek összeírása már folyamatban van.

Újabb 500 millió a tisztviselőknél

Bucuresti Bukarest, június 22. Június 17-ig az államnak a Banca Nationala gyűjtött bevételei e hó folyamán 549 millió emelkedtek a rendes és 48 millió a rendkívüli költségvetés tételeiből. Ez az összeg szintén elsősorban a fizetések és nyugdíjak kiegészítésére fog szolgálni.

Egy nagyváradi ügyvédnél lakására éjnek idején csöngetett be a biharmegyei pénzhamisító banda egyik körözött tettese

Oradea-Nagyvárad, június 22. Megírta az Uj Kelet, hogy Cserei Ferenc pénzhamisítót a nagyváradi rendőrség elfogta és átadta az ügyészségnek. Tárását, Mezei Lajost azonban mindeztideig nem sikerült elfogni, aki ellen az ügyészség körözöveletet adott ki. Az elmúlt éjszakai Mezei Lajos dr. Horváth Emilia ügyvédnél lakására csöngetett be, ahová csak nagy nehezen nyert bebocsátást. Végül is az ügyvédnél megengedte neki, hogy az éjszakát a lakásban töltsen, ahol a körözött pénzhamisító reggelig tartózkodott s onnan az ügyvédnél társaságában a vizsgálóbíróhoz ment, aki elrendelte letartóztatását.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brassai u.) 10, sz. Telefon 9-77.

Taxa postală
plătite în num.
No. 224716 929.

da Baron L. Pop (v. B.
Telefon: 9-77. Előfiz.
Havonta 110, negyedé-
vre 600, egészévre 1200.
földre: Havonta 1, ne-
félére 6, egészévre 10.
detések díjszabás sze-
KELET" az erdélyi
zsidoság egyetlen nap-
keink utánnomását en-
rás megjelölésével en-

A Zsidó Párt választás megelégedéssel gadia egész Erdély zsidó. És ez természetes is. Mert a manifesztum mazása mellett is kitélémekre, amelyek ma képezik.

Különösképpen alátum azt, ami a Zsidó értékét és átütőerejét zsidóságban belüli differenciázódási tagozódót alkotja az erőt, amely dóság minden árnyala. Egyaránt a Zsidó Párt védeni a zsidó hitköz zsidó hagyományok ért. örködni a zsidó fölött, felkarolni a zsidó den oldalról veszélyezt menteni a pusztulással rosszgot és — last n szállni a zsidó munká tim követeléséért. Ehhez a munkához k szavazatokat.

Kevés panama jogrend

Mihalache érdekes lyezte Kisenevben Rom pénzügyi helyzetét. A nemzeti parasztpá szerint Románia viszon mert van mit ennie jeilege mentesíti a na kanélküliségtől.

Mondanunk sem kel nincs teljesen igaza. Napról-napra fogy akiknek meg van a bet mezőgazdasági válság gazdasági munkanélkül De igaza van abba hogy Romániában ké viselhető viszonyokat.

Mennyivel elevenebb gazdasági és pénzügyi az az öt-hat milliárd risnyákban, szalmazsá dik meg riadtan az idő csalni rejtekéből. Két dolog szükséges. Az egyik, hogy a k hassák büntetlenül a A másik, hogy a ma sen meggondolatlan szani vagyonukból. Kevesebb panamával del csodákat lehetne ebben az országban.

De hol az a kormány dát beteljesítheti? A seattlei péld

A nyugatamerikai történt. Nem holmi égből érzékekkel fel nem f Az emberi akarat történt, a szellem, a j készség csodája. Seattle munkanélkü tak anélkül, hogy az rendelt volna el, hog reszsió valamit is eng ségéből, Seattle mun ritétt asztalhoz ülhet és emberi életet élh az ember társadalmi legfőbb megrontóját: igénybe.

A csoda, ami tört nem is csoda. Csak a mert a szolidaritás, össze megerteremtése Washington állam át a munkanélküliek vállalatok átengedték kat, a tönkre ment fá régen nem jövedelm kat. A munkanélküli S anélkül, hogy es sietett volna „segítsé lieknek, anélkül, hog szavazta volna nekik